

Lietuvos Spaudos Biuro
Talkos Korespondentų
Žinios

PAVASARIO SĖJA
Marijampolė. Pavasario sėja, šioj apylinkėj, šiemet prasidėjo balandžio 16 d., o Alytaus apskrity kiek anksčiau, nes ten prie smėlio dirva ir todėl greičiau žemė išdžiūvo.—Tsb.

KARIUOMENĖ SELPIA NEPASITURINČIUS
Alytus. Nors ir ne per daugiausia, bet yra mieste biednuomenės, kuriai sunku verstis žiemą. Jos buvį lengvina savivaldybės įstaigos, teikdamos įvairaus pavidalo pašalpų ir paramų, padeda ir kariuomenė. Jos kepyla nepasiturintiems pardevinėja duoną po 25 centus kilogramą, arba perpus pigiau, kaip privatinėse parduotuvėse.—Tsb.

BRANGI Į ANĄ PASAULĮ KELIONĖ
Sintautai, Šakių aps. Šiemet čia gana daug buvo mirimų. Kiekviena šeima nori senų papročiu savo mirusį narį kuoskimingiau palaidoti, bet tai dabar nepigiai kaštuoja. Laidotuvės su kunigo dalyvavimu atsieina 100 ir daugiau litų. Žmonės moka ir stebisi, kad šiais krizės metais visa atpigę, išskyrus "kelionę į aną pasaulį"—Tsb.

RENKAMA APSKRITIES ISTORIJA MEDŽIAGA
Gelvonai, Ukmergės aps. Visam valsčiuje renkama Ukmergės apskrities istorijai medžiaga. Mokytojas Skeberys ir valsčiaus viršaitis klausinėja gyventojus apie miestelių ir bažnyčių istorijas, piliakalnius ir kitas istorines vietas; apie visuomeninių ir kultūrinių įstaigų įsikurimą ir pasižymėjusius bei garsius iš šio valsčiaus kilusius asmenis.—Tsb.

DAUG NORINČIŲ AVIATORIAIS BUTI
Šiauliai. Kaune, prie kariškosios aviacijos, yra įsteigta aviatoriams mokykla. Ši mokykla baigę galės būti kariškosios aviacijos puskarininkiais. Mokytiis jom priimami tik vyresniųjų klasių moksleiviai, sulaukę 20 metų amžiaus. Paskelbus priedėmą, labai daug norinčių atsirado, bet dėl specifinių privaletumų, kurie reikalingi aviacijoje, ne per daugiausia atsirado tinkamų. Šiauliuose pareiškė noro aviacijos mokykloje mokytis 29 jaunuoliai, bet patikrinus sveikatą, priimta, tik 11.—Tsb.

ŠIAULIŲ DRAMOS BUSTAS
Šiauliai. Valstybinės dramos Šiaulių skyrius išnuomavo didžiausio kino "Kapitol" namus trejiems metams. Šiuose rumuose ir dabar ji darydavo vaidinimus, bet namų įrengimas ne labai tiko dramos vaidinimams. Išnuomavus rumus ilgesniam laikui, manoma kai kuriuos parankumus juose įsitaityti.—Tsb.

LABAI APDEGĖ PIKELIAI
Pikeliai, Mažeikių aps. Balandžio 16, vidurnaktį, miestely kilo gaisras. Smarkiam vėjui pučiant, ugnis greit plėtėsi. Sudėję 7 trobesiai jų tarpe ir žydų sinagoga, ir šiaip įvairaus tufto. Nuostoliai siekia apie 70,000 litų. Gaisrą gesino kelios apylinkės miestų ugniagesių komandos.—Tsb.

ZVEJAI LIKO BE ZUVU
Sventoji, Kretingos aps. Šventosios, Butingės ir kiti kaimai yra išimtinai žvėjų kaimai, kurių gyventojai tik žvėjyba ir verčiasi. Sulaukę pavasario, visi subruzdą juron menkių gaudyti, bet labai nusivylė nepasisekimu. Šiemet, beveik, niekas menkių nesugauna. Prieš keletą metų jų tiek daug buvo, kad žvėjai iš jūros grįždavo artipilnio laivus jų prisigaudę. Įtaisius uosta, menkės kasmet mažėjo ir mažėjo. Vieni mano esą dėl to, kad laivų mašinos jas baudo ir jos saugesnėn vieton pasitraukė, kiti žvėjai aiškina, kad maras menkes išnaikines.—Tsb.

SVYRUOJA ŽEMĖS UKIO PRODUKTŲ KAINOS
Kybartai, Vilkaviškio aps. Sezoniiniai žemės ukio produktai, kaip kiaušiniai, mėsiniai paukščiai, veršūnai ir svitstas yra dabar labai atpigę. Savaitės veršūkui moka 5—8 litus, sviesto kilogram. 2—2,40 lt., kiaušinių 10 apie 70 ct. Javų kainos kiek pakilo, bet neperdaugiausia jų ukininkai turi parduoti. Didžiausia turgų prekyba, tai įvairios sėklos.—Tsb.

No. 20-tas Tel: Dial 5-1.094 WORCESTER, MASS., 14-tą GEGUŽĖS (MAY), 1932 M. Kaina 5 Centai Vol. XVI

Surado Lindbergho Vaiką Negyvą

Trenton, N. J.—Gubernatorius A. Harry Moore iš New Jersey, vėlai ketvirtadienį pranešė, kad gavo žiną nuo pukininko H. Norman Schwarzkopf, nuo vaistijos policijos, kau pavogtas Lindbergho vaikas buvo rastas negyvas arti žymas lakuno namų, Hopewell, N. J. Schwarzkopf pranešė gubernatoriui, kad kaamynai arti Lindbergho namų rado lavoną.

Dideli Areštai Francijoje

Nice, Francija. — Policija, susidedanti iš 40 paprastai pasirėdžiusių ir ant motorciklų, padarė krata toje miesto dalyje, kur apsigyvenę ateiviai ir daug jų suareštavo. Krata buvo padaryta iš priezasties dokumentų, rastų Bouar'o bagažuose. Brouar'as turėjo išduotą pasą Sovietų valdžios. Jis turėjo artymus santykius su Gorguloff, kuris nužudė Francijos prezidentą. Sako, kad policijai teko surast dokumentus, įrodančius, kad Brouare esąs Sovietų valdžios šnipas.

Japonai su Rusais Netrukus Pradėsia Kariauti?

Washington, D. C. — Amerikos finansieriai esą gavę slaptų pranešimų, kad Japonija tikrai ruošiasi pulti Sovietų Sąjungą labai artimoj ateityje. Dabar Japonija pasiuntė savo jėgas iš Shanghajaus į Mandžuriją. Ši armija sudaro 24,000 kareivių, pilnai ginkluotų. Be to, Japonija ir pirmiau koncentravo savo jėgas į Mandžuriją. Amerikos finansieriams buvęs pasiustas slaptas pranešimas iš Washingtono, Whaley - Eaton Service agentūros, gegužės 7 d. Jame sakoma:

S. L. A. Centro Valdybos Balsavimo Daviniai

Šiomis dienomis Amerikos Lietuvis aplaikė oficiali iš SLA. Centro raštines pranešimą link centro Valdybos balsavimo davinių, po kuriais pasirašo pati balsų skaitymo komisija. Šiemet S.L.A. balsuotojų skaičius yra menkas, tačiau bus žingeidu žinot, kurie išėjo laimėtojais, arba, kurie gavo daugumą balsų:

No. 1-mas—Ant Prezidento:	
F. J. Bagočius, So. Boston, Mass. gavo	3172
S. Gegužis, Mahanoy City, Pa.	1981
J. J. Bachunas, Sodus, Mich.	2123
No. 2-ras—Ant Vice-Prezidento	
A. Mikalauskas, Brooklyn, N. Y.	4026
M. J. Vokietaitis, New Haven, Ct.	1449
M. Mockevičius, Maltby, Pa.	1529
No. 3-čias—Ant Sekretoriaus	
P. Jurgeliutė, New York, N. Y.	2905
J. Miliauskas, McKees Rocks, Pa.	1786
V. M. Cekanauskas, Hartford, Ct.	2256
No. 4-tas—Ant Išdininko	
K. P. Gugis, Chicago, Ill.	3541
J. Tareila, Waterbury, Conn.	2177
P. Mažeika, Wilkes Barre, Pa.	1450
No. 5-6-tas—Ant Izdo Globėjų Balsuok už du	
J. Januškevičia, Hartford, Conn.	3517
S. Bakanas, Pittsburgh, Pa.	2869
G. J. Stungis, Chicago, Ill.	2092
M. A. Raginskas, Plymouth, Pa.	2231
S. Mockus, So. Boston, Mass.	1846
J. Sekys, Hartford, Conn.	1005
No. 7-tas—Ant Daktaro-Kvot.	
Dr. I. B. Bronušas, Baltimore, Md.	2948
Dr. E. G. Klimas, Philadelphia, Pa.	2396
Dr. J. S. Staneslow, Waterbury, Conn.	1707

Balsų tvarkymo Komisija:
A. B. Strimaitis
M. Mikolainis
V. Michelson

NAUJAS OHIO VALSTIJOS BUDINKAS SUARDYTAS

Fotografija rodo naują Ohio valstijos ofisų budinką kurs buvo daug suardytas laike eksplozijos, Columbus mieste. Aštuoni žmonės užmušti ir daug sužeisti.

"Militariniuose rateliuose yra reikiama opinija, kad bėgyje sekamų kelių savaitių Japonija atakuos Sovietų Sąjungą iš Mandžurijos."

Jau kelis kartus buvo rašyta, kad Japonija perkasi visose Europos šalyse amunicija. New Yorko laikraštukas "Inquire" gavo žinių, kad Francija gamina amuniciją ir siunčia į Japoniją. Pranešime skaitome: "Hotchkiss automobilių fabrikas gamina užsakymą už 20,000,000 frankų mašininių šautuvų Japonijos valdžiai."

SOVIETAI LEIS SMULKIĄ PREKYBĄ

Maskva. — Iki šiam laikui oficialiai uždrausta Rusijoje smulkioji prekyba, dabar utinomai bus atmainyta ir ukininkams bus leista dalį savo produktų pardavinėti viešose rinkose, kaip seniau budavo. Taip pat numatyta ir leisti smulkių prekių prekybą.

Francijos Rinkimuose Laimėjo Radikalai

Paris. — Geg. 8 d. Francijoje baigėsi Parlamento Atstovų Rumų rinkimai. Tardieu su savo partijų blokais pralaimėjo. Visi kairieji blokai laimėjo nepaprastai balsų dauguma. Šių rinkimų išdavoje, matyt, vyriausybę teks sudaryti radikalui Herriot. Atstovų Rumuose vietos paskirstytos šitai: konservatoriai — 5, republikonai — demokratai — 76, nepriklausomieji republikonai — 28, liaudininkai demokratų — 16, kairieji republikonai — 72, nepriklausomi radikalai — 61, radikalai socialistai — 156, nepriklausomi socialistai — 6, socialistai republikonai — 30, socialistai — 129, socialkomunistai — 11 ir komunistai 12.

Rinkimų nuotakai kiek kenkė prezidento Doumer tragiška mirtis. Žmonės balsavo prislėgtu upu. Rinkimuose daugiausiai pralaimėjo republikonai demokratų ir kairieji republikonai, kuriais vadovavo pats Tardieu. Paryžius. — Francijos prezidentu išrinktas Lebrunos, 61 metų. Jis gavo 633 balsus iš 826. Kitas kandidatas į prezidentus buvo socialistas, kuris gavo tik 114 balsų. Lebruno biografija panaši ir Suv. Valstijų prezidento Hooverio. Jis buvo žurnalistu, ministriu ir senato pirmininku, ir sulig tradicijos tapo išrinktu Francijos respublikos prezidentu.

Lenkija Susirupino Savo Likimu

Varšuva. — Francijos vėliausių rinkimų daviniai Lenkijoje sukėlė didelio susirupinimo. Kairiųjų Francijos partijų laimėjimai yra faktini to susirupinimo priežastys. Pilsudskio partijos šalininkai laimėjusius Francijos rinkimus partijas skaito griežtais Pilsudskio režimo priešais ir simpatikais kairiosioms ir Pilsudskio persekiojamoms partijoms Lenkijoje.

Davimas Lenkijai \$800,000 paskolos tiesti naują geležinkelį iš Selezijos į Gdynią, Francijos sulaukita iki po rinkimų. Dabar laimėjus nepalankiam Lenkijai elementui, lenkai tos paskolos gali neatgauti arba ji gali būti išduota, tik padarius tam tikrus politinius kompromisus. Lenkai taip pat bijo, kad Francijoje kairiesiems viešpataujant gali pagerėti Francijos-Vokietijos santykiai ir tuo pat sykiu Francijos Lenkijos sąjunga gali būti panaikinta. Lenkų nacionalistų organas "Wieczor" tuo klausimu sako: "Lenkija įžengia į sunkiausią savo istorijos periodą". Šis laikraštis, matomai, rimtai susirupinęs netekti savo sąjungininkės Francijos tuo labiau, kad tokiu

atsitikimu Lenkija atsidurtų Vokietijos malonėje ir jos Nepriklausomybei gali gręsti rimtas pavojus. Varšavoje yra gandų apie valdžios pakeitimą, taip pat kalbama apie naujus ir laisvesnius rinkimus, kuriais manoma sustiprinti valdžios poziciją.

RUOŠIASI ISPIRKTI DR. V. KUDIRKOS BUVEINĖ

Naumištis, Šakių aps. Dr. V. Kudirkos paminklui statyti draugija ruošė išpirkti ir tą namelį, kuriame Dr. V. Kudirka gyvenė ir kurė. Dabar šitas namelis priklauso vokietei, kuri jame yra įtaisiusi mėsos parduotuvę.—Tsb.

Klaipėdos Rinkimus Laimėjo Vokiečiai

Klaipėda. — Gegužės 4 d. Klaipėdos krašto gyventojai rinko atstovus į seimelį. Išrinkta 29 atstovai, kurie grupėmis šiaip skirstosi: lietuvių — 5, ukininkų — 10, liaudies partija — 9, komunistų — 3 ir socialdemokratų — 2. Visos šitos 4 partijos skaitomos vokiškomis.

Gubernatoriaus paleistame seimelyje lietuvių atstovų irgi buvo 5. Išrodo, jog lietuviai šiuose rinkimuose ne kiek nelaimėjo, o tik išlaikė savo turėtas vietas. Vokiečiai dabar smarkiai triukšmauja, džiaugdami savo vadinamais laimėjimais.

Galutinės žinios paaiškės, kai bus pranešta apie balsavusių gyventojų skaičių.

Dr. Paul Gorgulov Pašovė Francijos Prezidentą Doumer

Paris. Gegužės 7 d. Francijos prezidentas Doumer kurį dviem šuviais sužeidė rusas Dr. Paul Gorgulov laike karo veteranų parodos Paryžiaus muziejuje, mirė. Jį laidojo ketvirtadienį. Prezidentas dvylika valandų kovojo su mirtimi, ir pežiurint visų jo ir gydytojų pastangų, jis kovą už gyvybę pralaimėjo. Žmogžudys Gorgulovas, kuris sužeidė ir dar vieną rašytoją ir policijos viršininką suimtas. Suimta ir jo žmona Monte Karlo, pas kurią rasta visos sandėliukas nuodų ir įvairių chemikalų. Ji potardymo tapo paliuosuota.

Be Gorgulovo dar areštuoti keturi rusai. Gorgulovą tyrė gydytojai ir rado, kad jis protiškaiki sveikas tik apsimetęs parišėliu.

Ryšy su tuo liudnu įvykiu visos pasaulio valstybės reišė Francijai užuojautos. Francijoje įvykis sukėlė didelio nerimo ir liudesio.

Paskelbus Gorgulovą komunistų Sovietų vyriausybė pasiuntė Francijai notą, kurioje pažymi, kad žmogžudys nebuvo ir nėra komunistų partijos narys nei jai užjaučias. Taip pat nurodė, kad toks kaltinimas padarytas tikslu pabloginti Francijos Rusijos santykius.

RUSIJOS TURKIJOS PREKYBOS SANTYKIAI

Maskva. — Turkijos delegacija šiomis dienomis pradėjo derybas su Sovietų Rusija del prekybos sutarties sudarymo. Rusija Turkijai žadėjo duoti \$8,000,000 kredito.

MAŽAI VEIKIA KRIZIS STATYBA

Utena. Šiemet mieste bus statoma 10 naujų namų. Iš jų bus 2 dideli muriniai, o visi kiti mediniai. Prie statybos gaus darbo apie 150 žmonių.—Tsb.

PASISKUBINKIT SU UŽSAKYMAIS

KNYGYNŲ IR PAVIENIŲ YPATŲ ATYDAI

"Amerikos Lietuvio" administracija praneša, kad jau paduota spaudon Angliškai-Lietuviškas žodynėlis ir Valgių Gaminimui knyga sulig amerikoniško stiliaus. Abi knygos netrukus bus gatavos, kadangi pleitai buvo išankščiau padaryti.

Todel dabar pageidaujama, kad knygynai bei pavienios ypatos iš anksto užsisakytų, kad žinojus kiek spausdint. Angliškai-Lietuviškas žodynėlis ir Valgių Gaminimą knyga galit įsigyt iš anksto prisiusdami \$1.00 už atskirą knygą, arba \$2.00 už abi. Tokie užsakymai daug pagelbėtų darba skubiai užbaigt. Todel visi, kurie iki šioliai reikalavote tų knygų, galit dabar drasiai duot savo užsakymus šiuo adresu:

Amerikos Lietuvio Knygynas
14 VERNON ST. WORCESTER, MASS.

LIETUVIAI AMERIKOJ

Philadelphia, Pa.

Brooklyn, N. Y.

JAUCIAI PRIDARĖ DAUG NELAIMIŲ

Daug kartų varydavo jaučius iš gardų į skerdyklas, bet vis pasisekdavo gerai nuvaryt apie šešius blokus tolu. Vienok gegužės 5-tą dieną nepasisekė, 21 jaučtis pasileido bėgti miesto gatvėmis, gi varytojai negalėjo juos sugaudyt. Buvo iššaukta suvirš 50 policiantų iš keturių nuovadų ir suvirš 200 liuosnorių. Jai turėjo daug darbo, nes tie jaučiai pasklido per didžiausias miesto gatves ir sukėlė didžiausią triukšmą. Vieni bėgo nuo išgascio, kiti slėpėsi, kad išgelbėtų savo gyvybę nuo puolančių jaučių, o kiti bėgo žiūrėt iš žingaidumo. Dar tokio įvykio nebuvo Philadelphijoje. Du žmonės tapo sužeistė.

Jaučiai nepasidavė geruoiu ir nesileido but sugauti. Kaikurie susidurė su trokais, pervertė ir pabėgo, net į kelias krautuves įbėgo, išdažė langus ir nubėgo toliau į miestą. Vienas nubėgo į kapines ir ten padarė daug žalos. Teptgi įnirtę jaučiai puolėsi ant žmonių jiems išeinant iš bažnyčios. Žmonės išsigandę sugryžo atgal į bažnyčią, o jaučtis permetė akmeninę stulpą nuo laiptų.

Ant Broad ir Washington alėjos kelias kartus buvo vienas iš jų apsuptas ir tik su trokais prisartinio ir su pančiai virvėmis užmestas tuomi bus parblokštas ant žemės. Nors policininkai šaudė, nuo šuvių nekrito. Policiantų vežimai raudoni, tai jaučiai puolėsi ant jų ir turėjo važiuot į šalį su savo mašinomis. Daug visokių nelaimių buvo pridaryta kol pasisekė pergalėt įsūtusius jaučius. Triukšmas prasidėjo šeštą valandą išryto ir tęsėsi iki po pietų, apie aštuonias valandas.

Skerdyklos kompanija turėjo daug nuostolių, nes turėjo atlygt tiems kurie gaudė jaučius ir išbrokryt šugautuosius jaučius.

SULAIKĖ BEDARBIŲ DEMONSTRACIJAS

Nors buvo mėginta daryt demonstracijos Philadelphijos mieste, gegužės pirmą dieną, nebuvo leista, nes leidimas nebuvo išduotas. Bedarbiai susirinko keliose vietose, kur buvo nutarta, bet viskas išėjo veltui. Nors ir leidimo neturėjo, vistiek rinkosi į pulkus tikėdami, kad atsilaukys nors ir policija protestuos.

Policiantų buvo tiek daug, kad neteko nė pradėt maršuoti. Tvarkos sargai pradėjo susirinkusius skirstyti varinėti, o kuris nepasidavė ir nenorėjo klausyt gavo su pagaliu į galvą. Tokiu būdu buvo daug sužeista, o kurie buvo pasiekę miesto rotušę tie pateko į ligoninę ir apie dvidešimt pateko į kalėjimą. Žodžių, niekas neišėjo iš bedarbių gegužės pirmos dienos demonstracijų. Tik tai daug nukentėjo nuo buozių ir keliolika pateko už groty.

Jau tilpo "Amerikos Lietuvis" nr. 18, balandžio 21d. apie demonstraciją parodą laike kurios šeši buvo suareštuoti už puolimą ant policininkų ir turėjo uždėt po \$1500 kaucijos. Tai stojus prieš teisėją, rodos visi lygiai buvo nuteisti kalėt po šešiasdešimt parų ir iš tos bausmės negalėjo jokiu būdu išsigelbėt. Greičiausiai lygiai taip bus ir dabartiniais demonstrantais kurie buvo suareštuoti gegužės pirmą dieną, nes keleta policiantų buvo užgauti. "Balandėlis"

AMERIKOS LIETUVIO SPAUSTUVĖJE ATLIEKA VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

LIETUVA

per BREMENĄ
greičiausiai jurų laivais

BREMEN
EUROPA

Puikus geležinkelio susisiekimas iš BREMERHAVEN į LIETUVĄ.

Del informacijų kreipkitės:
252 Boylston St., Boston, Mass.

NORTH GERMAN
LLOYD

KUR TIE KARŠTAKOŠIAI RANDASI

Kur tik pažvelgsim į visuomenės gyvenimo šakas, užtiksimė žmonių vadinamų "karštakošiais". Liudniausia, kad toje frazėje rasime garbės arba reklamoz trokštantį ne tik ponučių, bet ir ponų, su žinomais vardais, kokių nors budu atsižymėję. Šie vyrai, visuomet budami vienminčiai su valdančiomis grupėmis, kiša kiekvienam asmeniui į akis savo politiską ragaišį. Jeigu kartais asmuo nepriimtų jo peršamo ragaišio, tai nepatenkintas bėdavoja — kartais nukalba lyg butų "gryno kraujo apozicionieriai."

Tikrumoje tai ne opozicionieriai, tik tai ambicija sergantieji žmonės, kurie nesugyvena su rimta galvojančia visuomenės dalimi. Karštakošius kiekvieną minutę pasiruošęs del mažiausios priezasties arba visai be jos pakelbt į laikraščius, kad esu nepatenkintas tuo ar koku kitu asmeniui! Jisai pats neturi omeny, kad didžiama žmonių juo pačiu nėra patenkinti. Karštakošius lyg pamiršta kaip jis sprauste spraudėsi į tą organizaciją, daug laiko praleido kol į ją pateko. Vėliau viešai per spaudą jis tą pačią organizaciją dergia, kad iš jos išeitų tik jovalas. Tai dvidešimto amžiaus parazitai ir ligiųjų nervų tipai. Kas blogiausia, šitoki tipai randą pritarimo ir užuojautos redakcijose. Net prieinama, kad iš karštakošio laiško sprendžia apie neva esamą organizacijoj netvarką. Redakcijos turėtų apsaugot save nuo tokių žmonių ir į juos neatkreipt atydos.

P-LĖ BRONĖ PUIDOKAITĖ

Kas Važiuoja į Lietuvą

Apskaičiuojama, kad per metus iškeliauja į Lietuvą turistų nuo 2 iki 4 tukstančių. Važiuoja dažniausia Lietuvą aplėidę jaunatvėje. Daugiausia važiuoja iš Lietuvos atvykę. Tačiau važiuoja ir čiagimiu. Vieni iš jų važiuoja su tėvais, kiti susidomi savo tėvų žeme. Laisvanorių jaunųjų ypač ir studijų mažai bepasitaiko.

Kai kas ir labai stengiasi ir nemažai dirba surengti ekskursijas į Lietuvą jaunuoliams (nuo 16 ir aukščiau metų amž.), bet dažnai vietoje jaunuolių — vien seniai važiuo. Spaudoje apie važiuojančius atlankyti Europą daug prirašoma; studentams, jaunuoliams irgi labai daug vietos pašvenčiama mokslo, susipažinimo, įvairių studijų reikalais ir sykiu biznio atžvilgiu. Parša apie vieną keleivę, kuri važiuoja birželio 4d. motorlaiviu "Kungsholm" per Svediją į Klaipėdą, tai apie panelę Bronę Puidokaitę (Washingtonė žinoma kaip Miss Blanche S. Pollock). Ši panelė jaunutė virš 20 metų amžiaus. Gimus ir augus Lawrence, Mass. Pradinę ir aukštesniąją mokyklą lankydamą jau darbavosi Lawrence lietuvii tarpe. Bronytė figuravo kuone visuose parengimuose ypač Alts. 12 kuopos parengimuose; buvo tai gabi ir talentuota pianistė. Jos tėveliai, Puidokai (mamytė jau mirus) irgi be galo tautiški, lietuviški žmonės. Kuone visą šeima dirba ir dar tebedirba lie-

ATVIRUTĖS

Pasiskubinkit Jas Isigyti

Kazimieras G. Lukšys ką tik buvo sustojęs Worcester (Mass. valstijoj) ir rodė iš Lietuvos krutamus paveikslus. Vėliau buvo užėjęs į Amerikos Lietuvis knygyną ir paliko atviručiu iš įvairių Lietuvos miestų. Atvirutės puikiai nufotografuotos ir vaizduoja gyvus žemiau talpinamus Lietuvos vaizdus iš sekančių vietų:

Airiogalos	Laukuvos	Sidabravo
Alytaus	Lazdijų	Sintautų
Ankščių	Leipalingio	Skapiškio
Aukštadvario	Lelių	Skaudvilės
Balbiariškio	Leliunių	Skirsnemunės
Betygalos	Liškevos	Skuodo
Birštono	Mariampolės	Slavikų
Biržų	Mažiūnių	Stakliškio
Butrimonių	Meškučių	Stulgių
Cekiškės	Miraslavo	Svedasų
Daugų	Mosiedis	Šilalių
Ežerėnų	Naumiesčio Š. A.	Šilalės
Garliavos	Nemakščiu	Švėkšnos
Girkalnio	Onušio	Taujėnų
Grinkiškio	Pakražantės	Tauragės
Griškabudžio	Pakruojo	Telšių
Ježno	Palangos	Tirkšlių
Joniškėlio	Paliūnės	Tytavėnų
Joniškio	Pandelio	Udrijos
Josvainio	Panemunėlio	Ukmergės
Jurbarko	Panevėžio	Utėnos
Kaltinėnų	Papilės	Vabalninkų
Kalvarijos	Pasvalio	Vadoklių
Kamajų	Pilviškių	Varėnos
Kartėnų	Plungės	Veisiejų
Kauno	Prienų	Veiverių
Kazliškio	Pumpėnų	Veliuonos
Kėdainių	Radviškio	Viduklės
Kėdaičių	Ramygalos	Vidūnių
Kelmės	Raudėnų	Vilkaviškio
Klaipėdos	Rokiškio	Vilkijos
Kražių	Salakų	Vilniaus
Kretingavos	Salantų	Virbalio
Kretingos	Sedos	Višnio Rudos
Kursėnų	Seirijų	Žagarės
Kvėdarnos	Serėdžiaus	Žemiių

Norintieji įsigyti kaikiurios iš viršūni sužymėtų vaizdų, galit juos gaut Amerikos Lietuvis Knygynė sekančių patvarkymu: Kas prisiūs 50c, tas gaus 6 vaizdus atvirutėmis; kas prisiūs \$1.00, tas gaus 12 vaizdų. O kas prisiūs \$2.00, tas gaus 25 vaizdus atvirutėmis. Kreipkitės sekančiu adresu:

Amerikos Lietuvis Knygynas

14 Vernon Street

Worcester, Mass.

tuvių kulturiniuose darbuose.

Bronės broliukai žinomi ne tik Lawrence, bet ir apylenkė. Baigus High School Bronė įstojo į komercinę mokyklą, bet geresnių darbų, platesnių ir aukštesnių Lawrence mažai tebebuvo, p-lė Puidokaitė penki metai atgal nuvažiavo į Washington, D. C. ir gavo valstybinę vietą, pradžioj mažesnę, bet dabar jau dasigavus į Amerikos Lotynų Departamentą (Latin American Division) užsienių valstybės skyriuje. Budama Washington, gražiai išmoko ispanų kalbą, be to, visam valstybės aparate, Washington, ji žinoma kaip vienintelė lietuvaitė ir gauna labai daug vertimų į lietuvių ir iš lietuvių į kitas kalbas, o reikia žinoti, kad Washington yra nemažai mūsų lietuvių, kad ir iš paties Lawrence, Mass., bet jos nežinomos, nes slepiasi, nesivadinant lietuvėmis. Tai vis tėvų kalte, kad iš mažų metų savo dukterims neįkvėpė lietuviškumo, savo tėvų tautybės. Panelė Bronė iš pat pradžių skelbė lietuvaitė ir dabar skelbiasi. Panelė Bronė laisvomis nuo darbo valandomis lanko George Washington Universitetą (School of Government) pasiekti Foreign Service Degree ir jau greit pasieks. Panelė Bronė keli metai svajojo pamatyti savo tėvukų šalį, bet kludė neturtas, šiemet jau pasirengė. Išvažiuoja iš New Yorko birželio 4 d. motorlaiviu Kungsholm per Svediją į Klaipėdą. Svedijoje atlankys: Stockholmą ir Malmo, Lietuvoje: — Klaipėdą, Palangą, Nidą ir kitas Lietuvos grožybes. Paskui Vokietiją, Franciją ir iš Paryžiaus į Cherbourgą, kitu švedų Amerikos Limijos motorlaiviu Gripsholm rugp, 22d. iš Cherbourg važiuos namučiu link. Kelionės reikalais aprupina Jono Sekio laivakorčių agentūra, Hartford, Conn.

Ar daug jaunuolių paseks šios panelės žygius, tai ateitis parodys. P. S. žinias apie p-lę Bronę Puidokaitę gavau iš g. p. Onos M. Sekienės. VPM.

Įsmokite Juoktis

40 mašinėlė rašytų puslaskėčių juokų iš viso pasaulio už vieną dolerį išsiūs: Rašytojas Arėjus Vitkauskas, Kaunas, Lithuania.

Imigracijos Problemos

Įsigy Taksų Reguliacijų Svarbiausios Informacijos

1. Kiekvienas nevedęs žmogus, kurio įėjus 1931m. buvo \$1,500 arba daugiau, turi išpildyti įsigy taksų blanką.

2. Kiekvienas vedęs žmogus, kurio įėjus 1931, buvo \$3,500 arba daugiau, turi išpildyti įsigy taksų blanką.

3. Kovo 15 diena yra paskutinė diena pasiųsti pilnai išpildytas įsigy taksų blankas.

Asmeniškai paluosavimai yra \$1,500 nevedusiam, ir \$3,500 vedusiam, arba šeimynos galvai. Našlys, kuris užlaiko vaikus savo namuose, arba nevedęs žmogus, kuris užlaiko motiną arba nepilnamečius brolius ir seseris, del kurių jis užlaiko namus, yra skaitomas šeimynos galva ir jo asmeniškai paluosavimai yra \$3,500.

Kiti kreditai yra \$400, už kiekvieną užlaikomą asmenį — vaiką ar kitą asmenį \$1,500 paluosavimą, bet jis gali prašyti dar kredito iš \$400, už kiekvieną užlaikantį narį šeimynoje apart žmonos.

Normalė įsigy taksų rata yra 11% pirmų \$4,000, virš asmeniškai paluosavimo ir visų kreditų, 3% antrų \$4,000 ir 5% augščiau. Yra dar kiti taksai augštesnėms įėjoms dasiekiant 20% virš \$100,000.

PALUOSAVIMAI NUO NEAPSIGYVENUSIŲ ATEIVIŲ

Įsigy taksų aktas reikalauja darbdavius sulaukyti nuo algy neapsigyvenusių ateivių sumą įsigy užmokėti tokio darbininko įsigy taksas.

Bet dabartiniu laiku, mažai neapsigyvenusių ateivių dirba šioje šalyje. Neapsigyvenęs ateivis yra vienas, kuris įleistas trumpam laikui, kaip svečias arba pirklys, arba pan. Visi kiti ateiviai nors ir ketina išvažinoti iš Suv. Valstijų ateityje, įsigy tikslams įstatymo skaitomi apsigyvenę ateiviai. Negalima sulaukyti pinigų nuo algy apsigyvenusių ateivių.

Kuomet ateivis turi darodyti, kad yra apsigyvenęs ateivis, jis gali išgauti iš Collector of Internal Revenue, mėlyną blanką, form 1078, prie tos prisiękti ir priduoti darbdaviui.—FLIS.

Pirmieji Darbai Bityne

Kai tik bitės apsilakioja, jei oras neatšala, tuoj reikia imtis avilių valymo darbo. Pasidaryk tam tikrą dėželę, kurią glaudžiai galėtum pridėti prie avilio. Paskui su žasies sparnu palengva iššuok visas šiukšles iš avilio apačios ir jų nebarstyk prie avilų. Jei čia pat viską išpūsi, tai vasarą tavo bityne apsigyvens skruzdėlės, o šios poms tai jau tavo bitėms pridarys tiek žalos, kiek tu nē tikėtis nesitiki. Taigi geriausia padarysi, jei tas visas šiukšles sudegsini arba nuėsi į gyvulių tvartą. Jas galima tai pat užkasti į žemę.

Tuo laiku vidutinio didumo spiečius dar turi turėti apie 4 kilus medaus. Jei tiek neturi, reikia bites šerti, nes kitaip bus blogai. Jeigu koks avilys turi medaus per daug, tai galima iš jo vieną rėmą su medum išimti ir įdėti tam, kuris neturi.

Jeigu kuriame avilyje bitės visų korių neaptupia, tuščiuosius reikia išimti lauk, kad bitėms būtų šilčiau.

Jeigu atliekamo medaus nėra kituose aviliuose ir nėra atsarginio iš perykščių metu, reikia bites stiprinti sirapu. Sirapas daromas taip: pamama dvi dalys cukraus, viena dalis vandens ir ištirpinama.

Sirapu bitės galima maitinti dvejopu būdu: iš viršaus ir iš apačios. Jei maitinti iš viršaus, tai daryk taip: sirapa supilk į žemą puodyną (didelė netilps į avilį) ir apvertes uždėk ant rėmų viršaus. Bitės užtai nepyks ir suradusios iš dangaus varvančią rasą pradės ją linksmai čiulpti.

Jei bites šeri iš apačios, tai pasidaryk iš lentos lėkštę geldečių, jų per daug neišdailink, pripilk sirapo, primesk į jį svarių šiaudgalių ir pakisk po rėmų apačia. Šiaudai yra dedami tam, kad bitės sirape neprigertų. Jei bitės yra labai ramios, kurias nori pašerti, tai jas reikia pažadinti iš miego, nes, viršuje bebudamos, gali bėdauti ir nežinoti, kad apačioje yra maisto. Kai tik jų keletas sirapo paragaus, tą gerą naujieną sužinos kitos ir geldele greitai ištuštins.

Yra ir dar vienas bičių šėrimo budas. Galima padaryti plačius rėmus, kiek platesnius kaip kad daroma koriais dirbti, tuos rėmus iš apačios iki pusės ar dar ir šiek tiek aukščiau apkalti lentutėmis ir padaryti tarsi dėželę. Į ją galima pripilti sirapo, iš viršaus uždėti lentelę ir tokius rėmus įstatyti greta tu rėmų, kurie yra su koriais. Tą lentelę, kurią plukdini ant viršaus, turi padaryti tokią, kad pro ją bitės negalėtų įkristi į sirapą ir nusęsti. Tą lentelę turi būti tarsi koks pluduriuojąs tiltas. Bitės ant jo sustojusios gers sirapą, o pluduriuojąs tiltas vis eis žemyn, žemyn, kol pagaliau pasieks apačią.

Jeigu bites šeri, tai visą joms duodamą maistą atiduok per vieną ar dvi dienas. Jeigu jas nuolat po truputiuką šėrinesi, jos manys, kad maisto vis gaus ir gaus nenutrūkstamai, todėl pradės labai smarkiai veistis. Jei tada bites paliausiai šėres, o užkeis šaltis ir jos negalės sau reikalingo maisto pasijieskoti, tai gali tame avilyje kilti dar didesnis badas.

Apie bičių šėrimą galima pasakyti dar vieną svarbią tiesą: per daug maisto bitėms davęs niekada nesigailėsi, o per mažai pašėrus kartais tenka šiek tiek nuilsti.

Bitės geriausia yra pašerti iš vakaro, nes tokiu būdu geriausia yra išvengti užpuolimų. Jeigu rytą dar ne visas maistas būtų išimtas, reikia atimti. Bet jei bitės yra šeramos iš viršaus arba su rėmine dėžele, kuri įleidiama į lizdą, tada didelės baimės nėra, nes čia vagilkoms sunku prieiti.

Pavasari bites reikia laikyti šiltai, nes greitai gali persalti jų perai. Bičių išėjimui reikia pakilti tik vieną laką, taip kad kiltu galėtų išeiti 2—3 iš karto. Silpnųjų avių lakas reikia taip sumažinti, kad negalėtų daugiau išlįsti, kaip viena bitė iš karto. Tai yra naudinga nuo užpuolikių. Jei silpname avily bus palikta didelė laka, tada jį greitai gali užpulti svetimos bitės ir iškirsti.

Jeigu šilta pavasarį medžiai dar buva neišsprogę, gera yra bitėms duoti miltų. Vasarą tu miltų bitelės prisirenka iš žiedų, o dabar kur jų vargšės gaus? Miltai yra reikalingi perams.

Švedų Amerikos Linija

2 EKSKURSIJOS

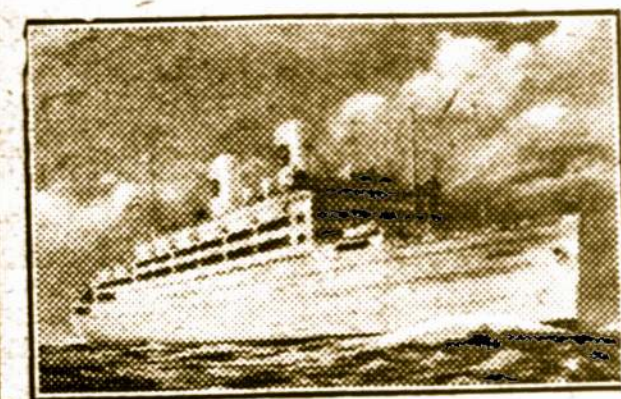
į Lietuvą

Rengiamos Lietuvių Laivakorčių Agentų Sąjungos Amerikoje

IS NEW YORKO

Į KLAIPĖDĄ

(Per Gothenborgą)

Naujais Motorlaiviais

Kungsholm ir Gripsholm

Gegužės 10 ir Liepos 30 d.

Nupigintos Laivakortės

į Klaipėdą:

Ten Ten ir atgal
Trecia Klase, \$ 76.00 \$126.00
Turist. Klase, \$107.00 \$176.00

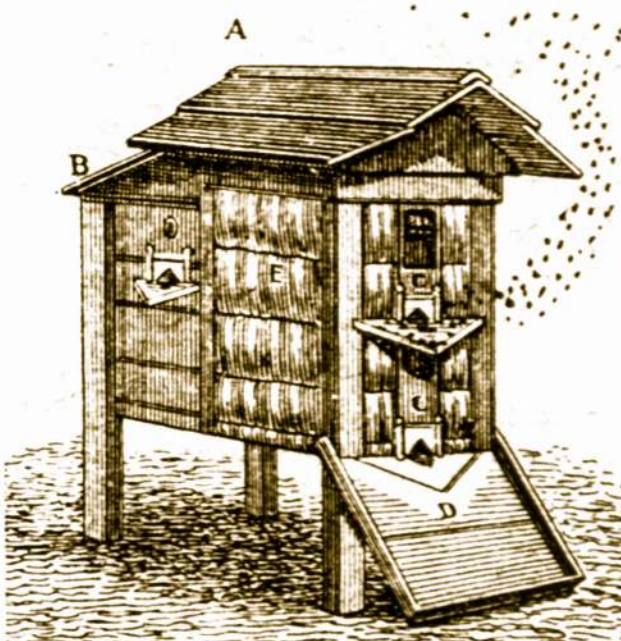
Tiesiog per Atlantiko Vandenyne ir šiaurės Jūrą tame pačiame motorlaivy. Lietuvis keleiviai iš Svedijos į KLAIPĖDĄ per 13 val. nuvežiami populiariu švedų Amerikos Linijos laivu S.S. Borgholm tiesiog į Klaipėdą. Klausit specialio lietuvių kalba ekskursijų cirkuliorio!

Informacijų, laivų išplaukimų ir laivakorčių — kreipkit pas savo agentą arba:

Swedish American Line
10 State St., Boston, Mass.

Geriausia tam tikslui tinka smulkiai sumalti ruginiai miltai. Miltų galima išpilti į geldele, juos iš karto padėti pas kurį nors avilį arti, kad bitės rastų, o paskui nuėsti keletą sieksnių nuo avilio.

Bitėms yra reikalingas ir vanduo. Ypač daug vandens bitės suvartoja pavasarį. Bitės mėgstas šiek tiek surstelėjusį vandenį. 3—4 litrus vandens galima įberti 100 gramų druskos. Į stiklinę vandens pakaktų 8—10 gramų druskos. Tokio vandens reikia statyti prieš saulę ir kur nėra vėjo. Mat vėjas kartais bites įpučia į vandenį, o šlapios jos negali palėkti. Vandens turi būti negiliai ir ant jo pluduriuoti balanėlius.—M. L.

BITĖS — BITĖS

Pardodu 20 avilių bičių. Visos stiprios ir jaunos ir jauna karalienė — bičių motina. Gali vieną avilį ar visus pirkt. Kaina už avilį su bitėmis \$10; pristatymas veltui. Kreipkitės:

KONČIAUS BITYNAS

57 Battery St.

NORTH ABINGTON, MASS.

ŠVIESKIMES!

REIKALINGI TUOJAU

AMERIKOS LIETUVIŲ

pavienių numerių

PARDAVINĖTOJAI

Jei pats negali,

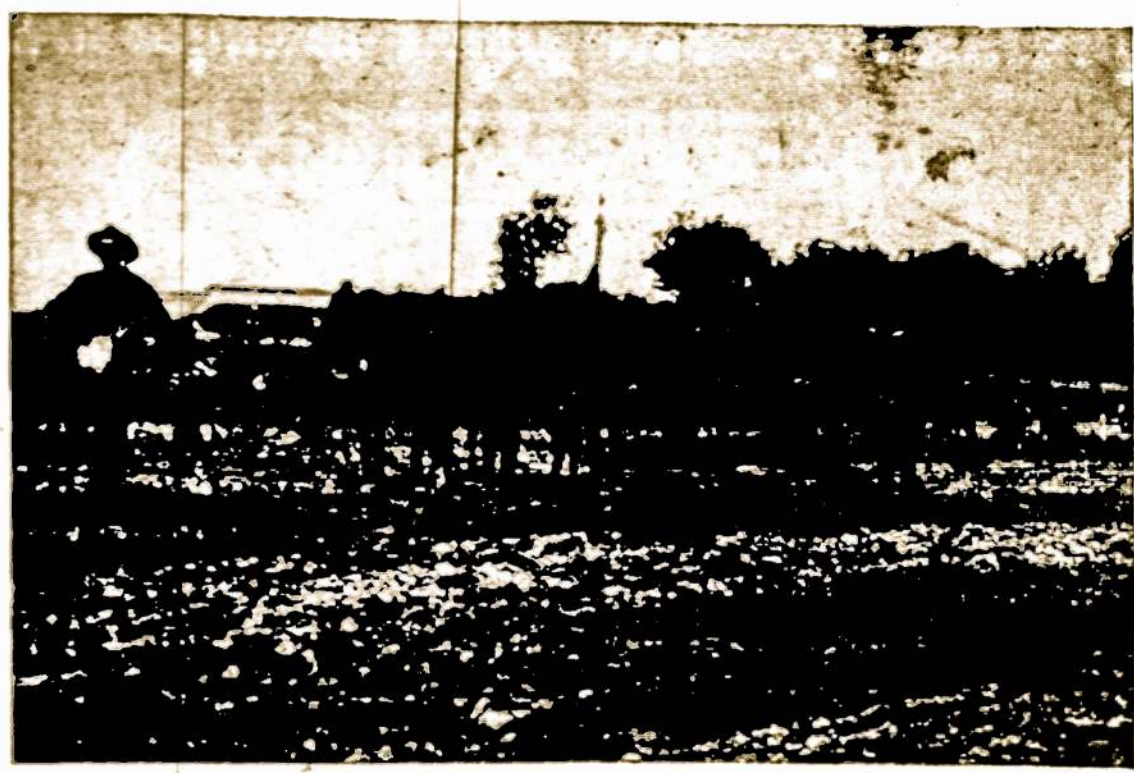
gauk mums kokią krautuve, kuri galėtų tai padaryt. Mes prisiusime laikraščio numerių sulig reikalavimu.

Amerikos Lietuvis pavienių numerių pardavinėtojai gauna 50 nuosimtų.

Amerikos Lietuvis prenumerata Suv. Valstijose — \$1.50; Lietuvoje — \$2. Kas užrašys ir prisiūs mums vieną naują skaitytąją, tas gaus dolerio vertės knygų DOVANAI pasirenkant iš mūsų katalogo. Kreipkitės —

Amerikos Lietuvis,

14 Vernon St. Worcester, Mass.

Lauko Apdirbimas

Taupymo ir Statybai Skolinimo Draugijos (Building and Loan Associations)

(Iš Amerikos Lietuvių Ekonominio Centro Leidinio Nr 2)

Taupymo ir Statybai Skolinimo Draugijos (Building & Loan Ass'ns) yra eilinių darbininkų bankai. Šios draugijos darbininkų pradėtos, suorganizuotos, išaugintos ir vedamos. Jų pagrindas yra kooperacija — bendradarbiavimas; tikslas — sistematingai taupyti, iš bendrų sutaupus savo nariams skolinti ir tuo jiems pagelbėti įsigyti gyvenamuosius namus arba kitokią turtą; o būsiai — taupyti kartu, skolinti sau (nariams) ir dalytis pelnu tarpe savęs (narių).

Taupymo ir Statybai Skolinimo draugijos yra pradėtos Kinijoje, sutarėtos (į konkretesnes formas įstatytos) Anglijoje, o į milijoną išaugintos Amerikoje. Kinijoje jos yra užmėgstos prieš porą šimtų metų prieš Kristaus gimimą, Anglijoje atsiradusios aštuonioliktame šimtmety, o Amerikoje tik pradžioje devyniolikto šimtmečio.

Pirmoji Amerikoje Taupymo ir Statybai Skolinimo draugija susiorganizavo 1831 m. sausio mėn. 3 d. Frankford'e (dabar Philadelphia) Pensilvanijoje, iš keturiasdešimt narių (40). Vieno šero vertė buvo nustatyta \$500. Sausio mėnesio duoklės buvo \$110, vasario \$114, kovo \$115, o balandį jau kasoje buvo \$500. Tuo pat metu sumą paskoimta p. Comly Rich del namo statymo. Tas namas dar ir dabar Philadelphiajį yra.

Pirmosios Amerikoje Taupymo ir Statybai Skolinimo draugijos buvo panašios dabartinėms Christmas Clubs (kalėdiniamis klubams). Jis susiburdavo burių žmonių, kurie sistematingai mokėdavo į bendrą kasą tol, kol kiekvienas narys gaidėdavo iš sutaupos gauti po nustatytą sumą pinigų del namo pasistatymo. Kuomet visi nariai gaudavo po nustatytą sumą (sakysime po \$500) tada draugija likviduodavosi. Kadangi taupymo sistema lengva ir pelninga, tai dažnai tie patys nariai persiorganizavodavo į kitą tokią pat draugiją ir vėl taupydavosi. Šita persiorganizavimo sistema privėdė prie serijinės draugijų sistemos — vietoje, kad kas dešimt ar vienuolika metų organizuoti naują draugiją ir įsileisti naujus narius, tai dabar Taupymo ir Skolinimo Draugijos kasmet po kelias naujas serijas pradeda, t. y. naujus narius prima ir tuo draugiją padaro nesustojančių — visuomet veikiančių kunu.

Be serijinių Taupymo ir Statybai Skolinimo Draugijų dar yra taip vadinamos optional (neversitimo sistematinio mokėjimo) draugijos. Serijinėse draugijose narys turi mokėti sustatytus mokėjimus kas mėnesį (kakur, pav. Illinois, kas savaitę), o laisvoje (optional), tada kada nori ir tiek kiek nori. Pinigų skolintojai kaip ir antros sistemos draugijose, narystės mokesčius ir už paskolintus pinigus nuosimčius moka sistematingai kas mėnesį arba kas savaitę.

Lietuvių suorganizuotos ir vedamos Taupymo ir Statybai Skolinimo Draugijos yra visos serijinės. Tat čia ir kalbėsime tik apie serijines draugijas.

Šių draugijų šerai yra 100 ir 200 dolerių vertės. Už juos mokama ne vėnu kartu, bet kaip aukščiau pasakytą, nustatytais mokėjimais. Sakysime, asmuo užsisako dešimtis (10) šerų po du šimtus (\$200) dolerių vertės. Jis už juos moka po \$1.00 (bendrą — \$10.00) kas mėnesį tol, kol jo kiekvienas šeras pasiekia \$200 vertės. Mokėjimo laiko ilgumas priklauso nuo draugijos daromo pelno. Ko daugiau draugija užbūda, to greičiau šerai išsimoka, nes pelnas kasmet yra paskirstomas ir prie narių įmokėtų pinigų pridėdamas. Yra išskaitiuota, kad draugija išmokanti šerus per 10 metų ir keturius mėnesius, nariams duoda pelno 9%; išmokanti per 10 metų 9 mėn. — 8%; per 11 m. 2 mėn. — 7%; per 11 metų 8 mėn. — 6%; o jei per 12 metų du mėnesius — 5%. Kuomet šerai prisirpsta, tuomet jo pilna vertė išmokama nariui. Narys, esant reikalui, savo pinigus kartu su pelnu, gali išsiimti ir pirma šero prisirpimo arba tada, kada tik jis nori.

Prisiminus narius, kurie taupo, negalima praeiti pro tuos narius, kurie skolinas ir savo paskolas laiduoja (garantuoja) namais-morgidžiais.

Taupymo ir Statybai Skolinimo Draugijų duodamos paskolos yra paprastos — tokios pat kaip ir visos kitos paskolos. Šių draugijų duodamos paskolos skiriasi nuo kitų paskolų tik atkėmimo būdu. Visos kitos paskolos nustato atkėmimo terminą, o šių draugijų duodamos paskolos atkėmimo laiko nenustato — jos nustato tik po kiek į mėnesį pinigų pasiskolines narys turi mokėti. Prileiskime, kad žmogus prašo iš T. ir St. Sk. Draugijos \$5000. paskolas. Draugija sutinka jam tą paskolą duoti. Už duodamą paskolą Draugija iš skolininko paima pasižadėjimo akta paskolą atkėmū, to akto sekuracijai morgidžių ir užsisakymą 25 šerų po \$200, kurių vertė, kuomet jie prisirps bus \$5000. Šiu būdu pinigų gavėjas pasidaro kartu ir skolininku ir taupytoju. Jis už savo paskolą moka įstatymais nustatyta 6% — po \$25.00 ir mėnesį. Taip pat kas mėnesį jis moka \$25.00 už savo 25 šerūs. Už šituos \$25.00 jis gauna nuosimtį taip kaip ir visi kiti nariai. Kuomet jo šerai išsimoka ir jis turi sutaupęs \$5000, tuomet jis šiais pinigais savo skolą atmoka ir tuo visą biznį užbaigia.

Reikia pripažinti, kad Taupymo ir Statybai Skolinimo Draugijos yra labai naudingos mažo ūdardbio žmonėms. Jų taupymo bei paskolų atkėmimo sistema yra taip natūrali ir lengva, kad žmogus visai neįsivaizduoja, sutaupo palyginamai didelę sumą pinigų ir įsigyja namus arba ukius.

Jungtinės Amerikos Valstybės T. ir St. Sk. Draugijos yra šimto metų amžiaus. Per tą laiką jos yra davusios virš aštuonių milijonų (\$8,000,000) paskolų. Dabar jų turtas yra įvertintas virš devynių bilijonų dolerių (\$9,000,000,000); nuosavybė ant kurios paskolos duotos įkainuota apie penkiolika bilijonų dolerių \$15,000,000,000). Paskolų skaitlius yra 4 milijonai. Draugijų virš 12 tukstantų, o narių apie 12 milijonų.

Žemiau paduodama lentelė parodo kiek T. ir St. Sk. Draugijos kiekvienoje valstybėje valdo turto:

Valstybė	Gyv. Skaitlius	Nuo Kiekvieno Žmogaus Po:	Viso
Alabama	2,646,248	\$ 11.44	\$ 30,271,206
Arizona	435,573	10.14	4,414,866
Arkansas	1,854,482	23.51	43,601,366
California	5,677,251	84.06	477,226,116
Colorado	1,035,791	52.15	54,017,612
Connecticut	1,606,903	15.39	24,780,822
Delaware	238,380	58.86	14,031,047
District of Columbia	486,869	140.51	68,409,716
Florida	1,468,211	14.74	21,658,451
Georgia	2,908,506	1.78	5,149,446
Idaho	445,932	10.05	4,474,998

LAISVOS BIZNIO PROGOS LIETUVOJE

ISKURIMO LIETUVOJE GALIMYBES

(Taša iš Pereito "A. L." n-rio)

Gyvenamų trobesių statyba Iki pāt paskutiniųjų gyvenamųjų trebesių statyba Lietuvoje buvo vienas iš pačių pelningiausių biznio šakų. Neretai idėtasai į namus kapitalas, duodamas tinkamą pelną, amortizuodavosi per perkerius šerius metus. Dabar jau pirmašai gyvenamų trobesių badas yra šiek tiek patenkintas. Tačiau gyvosios statybos laikotarpis Lietuvoje dar toli nėra pasibaigęs. Pavyzdžiui, Kaune naujose namuose už penkių kambarių butą su vandeniui ir centralinui šildymu tebemokama 70 dolerių į mėnesį (toks pat keturių kambarių butas—65 dol.). Ir tokių butų yra palyginti visiškai nedaug. Didelis daugumas valdininkų, smulkesnių tarnautojų ir pn. tebegyvena toli Kauno priemiesčiuose primityviausiose buto atžvilgiu sąlygose. Galimas daiktas, dabar didelių liukausinių butų statyba Kaune jau nebutų toks geras biznis, kaip prieš metus-kitus. Bet vidutinių butų pareikalavimas Kaune tebėra toks pats gyvas kaip ir seniau. Dvejų-trijų kambarių butas su virtuve ir patogumais dabar čia labai popularus ir namų, net didelių namų, su tokiais butais statyba duotų gražų biznį. Tokių specialiųjų namų Kaune dar visai nėra, o tokių butų Kaune pareikalavimas labai didelis.

Ypač populairi butų Kaune tokių namų statyba, kuriuose buto nuomininkas per metų eilę sumokėjęs tam tikrą pinigų sumą gautų visą butą savo nuosavybėn. Už tokių butų nuomininkas mokėtų didesnę sumą, negu jis paprastai už butą moka, —statytojui greičiau gražintų įdėtąjį kapitalą su tinkamais %.

Šitokių namų statyba duotų tikrą biznį be jokios rizikos, nes dabar nepastatytose vos pradėtuose statyti namuose galima visus butus parduoti ir pinigų gavimą atitinkamomis sutartimis patikrinti.

Tekstilės pramonė

Lietuvoje jau veikia keletas audimo fabriku, gaminančių drabužiams nedžiagą, vilnonę ir šilkinę. Ir vis tiktai dar iki šiol kasmet į Lietuvą tebėra įvežama audinių iš užsienio už 50,000,000 litų. Jeigu audinių importo šiuo tarpu visiška sulaukyti ir negalima, tai bent geroką importuojamų audinių dalį galėtų atstoti Lietuvos gaminiai. Veikiantieji audimo fabriku dabar turi gražaus pelno, bet jie kol kas dar nepajėgia aprūpinti visą Lietuvos vidaus rinką.

Amerikiečiams, kuriems rupi tekstilinė pramonė, gali butų praktiškiau savo kapitalu ir darbu prisidėti prie jau esamų audimo fabriku, kurios net amerikiečiai yra ir įkūrę. Čia svarbu yra tai, kad jau esantieji fabriku padaryti dvejopu būdu: arba pasitiejimo vertą vardą ne tik Lietuvoje, — jie žinomi jau ir užsienio rinkoje. Racionaliau jau esamoji į mone plėsti ir stiprinti, negu steigti naują, siekiančią tų pačių tikslų ir naudojančią tas pačias priemones.

Kurie gi norėtų naujų įmonių steigti, tiems pravartu butų atkreipti dėmesys į linų pluošto apdirbimo pramonę. Šią pramonę itin proteguoja Lietuvoje žemės Ukio Rumai. Šiai pramonei žaliava—linai—Lietuvoje labai gerai auga. Šiai žaliavai užsieniuose labai sunku rasti tinkama rinka, o tuo tarpu Lietuvoje ji tebėra nesunaudojama, ir į Lietuvą taip daug įvežama lininių audinių. Tokiu būdu Lietuvoje dar tebera visos galimybės sukurti linų apdirbimo pramonę, — jos gaminiams Lietuvos rinka tebėra visiškai atvira, niekieno nerūpinama.

Elektros gamyba

Elektros energija Lietuvoje tebėra labai brangiai apmokama; esamosios elektros stotys jų savininkams duoda didelio pelno. Amerikiečiams visiškai apsimokėtų statyti mažesnes elektros stotis, kurios aptaunautų miestelius ir didesnius kaimus. Reikia pasakyti, kad ne viena dabar esama Lietuvoje mažesnė elektros stotis randasi ne visai tinkamose rankose. Amerikiečiai tokias stotis atpirkė ir padarė reikalingų patobulinimų taip pat galėtų turėti gražaus pelno. Lietuvos visuomenė dabar yra susidomėjusi didžiulės hidroelektrinės stoties statyba ties Nenumu. Elektros inžinierių apskaitymu tokios stoties statyba pareikalautų apie 40 milijonų litų. Tas klausimas labai rupi ir Lietuvos valdžiai. Jeigu šis darbas rastų amerikiečių tarpe susidomėjimo ir iniciatyvos tai tokie amerikiečiai gali tikėtis Lietuvos visiško pritarimo ir pagalbos.

Popierio fabriku

Šiais metais Lietuvoje pradės veikti didelis švedų sindikato pastatytas popierio fabriku, reikalaujantis nemažo skaičiaus kvalifikuotų, prityrusių darbininkų. Fabriku statytojai nusiskundžia, kad tokių darbininkų Lietuvoje dabar jie negali gauti, —tokie darbininkai teks įkvieisti iš užsienio. Čia amerikiečiai specialistai galėtų turėti gražaus ūdardbio.

Kredito biznis

Kredito biznis Lietuvoje priklauso prie pelningiausiųjų. Pinigų Lietuvoje nekuomet nebuvo per daug. O dabar vėl ypač juntama kredito stoka. Statyba, prekyba, pramonė reikalauja pinigų, reikalauja daugiau, negu Lietuvoje galima gauti. Todėl už kreditą Lietuvoje mokama gana aukštas procentas: 10-15%. Toks didelis kredito pareikalavimas Lietuvoje tešis dar ilgai. Todėl amerikiečiai drąsiai galėtų atkreipti savo dėmesį į šią biznio sritį. Tai jie galėtų padaryti dvejopu būdu: arba prisidėti prie jau esamų kredito įstaigų ir jas sustiprinti, arba įsteigti visiškai naujas įstaigas.

Konservų gaminimo biznis

Iki šiol į Lietuvą tebėra įvežama labai daug visokių konservų, —žuvies ir daržovių. Jie šiuokius tokius žuvies konservus — toli dar ne visus galimus Lietuvoje pagaminti — Lietuvoje jau gaminama, tai daržovių konservų gamyba Lietuvoje yra visiškai nauja sritis, — jais iki šios dar niekas nesirupina. O tuo tarpu iš užsienio atvežtųjų daržovių konservų Lietuvoje suvartojimas yra ne mažas. Jeigu jie būtų gaminami Lietuvoje, jų suvartojimas dar labiau išsiplėstų. Todėl daržovių konservų gaminimo biznis Lietuvoje yra tikras ir geras biznis.

Keramikos biznis

Didelių perspektyvų Lietuvoje turi ir keramikos dirbinių biznis. Dabar Lietuvoje yra gaminami tiktai patys paprasčiausieji moliniai indai. O kiek prašmatnesnieji indai jau yra įgabunami iš užsienio. Nebekalbant jau apie tai, kad visi porcelano gaminiai ir pn. yra Lietuvoje iš užsienio gabunami. Šitokių gaminių parikalavimas Lietuvoje yra nemažas. Ilgą laiką ši sritis Lietuvoje buvo visiškai apleista, —niekas ja nesirupina. Pastaraisiais laikais šiuo reikalu iniciatyvą pasiėmė Valstybinė Meno Mokykla. Bet ji gali parūpinti, tiksliau išmokyti meistrerių ir darbininkų. Tačiau šios pramonės finansavimas, jos sutvarkymas komerciniais pagrindais dar belaukia iniciatorių. Čia, atrodo, amerikiečiai taip pat galėtų parodyti savo iniciatyvą ir sumanumą. Juo labiau, kad šiai pramonei žaliava randasi Lietuvoje, —šios pramonės gaminiai lengvai galėtų išstumti iš Lietuvos rinkos užsienio gaminius.

Kino filmų gamyba

Kino teatrų tinklas yra plačiai prasiskleides po visą Lietuvą. Net ir nedideli miesteliai turi jau savo kinematografus. Tačiau, visur rodoma, žinoma, užsienio filmai, nes Lietuvoje iki šiol, jie nebuvo gaminami. Net paprastoji gyvenimo kronika — ir tai budavo užsieninė, Lietuvos gyvenimas kine visiškai neatsispindėdavo. Nenuostabu, kad Lietuvos visuomenė ėmė kelti prieš šitokių reiškinį visai pamatuotą protestą. Reikalaujama, kad Lietuvos kinuose butų rodoma bet Lietuvos gyvenimo kronika. Tokiu būdu patsai gyvenimas paskatino biznierių Lietuvoje steigti filmų gamyklą. Prieš kurį laiką įsteigta akc. bendrove lietuvių filmams gaminti "Lietfilmas" su 500,000 lit. pagrindinio kapitalo. Amerikiečiams butų proga prisidėti prie darbo ir patį darbą išplesti.

Žemės Banko paskolos lakštai

Tiems amerikiečiams, kurie turi kapitalo, kuris jiems tuo tarpu nėra reikalingas ir kurio jie šiuo tarpu del šiuokių ar tokių sumetimų nenori dėti į biznį, —jiems patartina nusipirkti žemės Banko Paskolos lakštų. Pirkes tuos lakštus visuomet esi tikras del savo kapitalo, nes jį garantuoja visa valstybė gauna 7% palukanų. Šie lakštai galima visuomet realizuoti iš 99,5%.

beveik po \$300 nuo kiekvienos galvos.

Toliau seka Ohio, Pennsylvania, District of Columbia, Maryland, Massachusetts ir t. t. Siaučiančioji ekonominė depresija neaplenkė ir Taupymo ir Statybai Skolinimo Draugijų. Jas palietė gana stipriai. 1931 m. raportai (nors dar nepilni), rodo duoklių ir nuosimčių mokėjimo sumažėjimą ir taip pat duoklių ir nuosimčių nemokėjimo bei nuosavybių prasiškolnimo padidėjimą. Pelnas yra nupuolęs nuo 6-9% iki 4-8%.

Mėnesinių duoklių ir pelno sumažėjimo priežastimi yra ne tiek nedarbas, kiek į žmones įlindusi baimė. Tą baimę žmonėms įvarė bankų bankrutavimas. Juk 1931 m. Jungtinės Amerikos Valstybėse užsidarė 2,290 bankų su \$1,759,484,000 indelių (depozitų). Po kiekvieno, ypatingai didesnio banko uždarymo, atsiranda žmonių, kurie nori pinigais išsiimti ir išsiima. Tas, aišku, į T. ir St. Sk. Draugijas atsiliepia neigiamai, nes prisieina didesni pinigų sumas laikyti bankuose su 2-4%, kuomet normaliuose laikuose, tie pinigai, paskolinti ant nekilnojamo turto neštų 67%.

Suėmus čia sužymėtus ir nesužymėtus neigiamus veiksnius galvon, tenka konstatuoti, kad smulkiųjų taupytojų bankai — Taupymo ir Statybai Skolinimo Draugijos yra stiprios ir uolos. Didžiausios audros jų sugriauti negali. Milijoniniai bankai bankrutuoja tukstantiais, o šimttukstantinės (net ir dešimttukstantinės) T. ir St. Sk. Draugijos ant bankruto srašo nėra nė vienos. Palietus Taupymo ir Statybai Skolinimo Draugijas bendrai, norėtusi Lietuvių vedamas T. ir St. Sk. Draugijas paanalizuoti detaliai, bet vietos ir žinių stoka, tuo tarpu tą padaryti neleidžia. Čia galima prisiminti tik tiek, kad lietuviai yra suorganizavę ir sekmingai veda 32 T. ir St. Sk. Draugijas (Building & Loan Ass'n). Jos yra pavadintos įvairiais lietuviškais ir nelietuviškais vardais. Jų skaitlius šešiose valstybėse (statuose) yra sekami: Illinois 20, Maryland 4, Pennsylvania 3, New Jersey 3. Ohio 1, ir Massachusetts (Kooperatyvis bankas, Worcester) 1. Šių draugijų turtas yra apie dešimtis milijonų dolerių (\$10,000,000). Dvi iš jų jau yra prašokusios milijoninę skaitlinę: Kęstučio Dr-jos Čikagoje turtas yra virš milijono, o Pirmos Lietuvių T. ir St. Sk. Dr-jos Philadelphiajį — netoli du milijonai. Šios lietuvių draugijos yra išdavusios paskolų apie devynius milijonus dolerių \$9,000,000). Tų paskolų sekuracija yra verta apie 20 milijonų dol. Tas turtas nėra milijonierių, bet paprastų, lietuvių darbininkų.

Sekamuose Ekonominio Biuletinio leidiniuose bus galima vien lietuvių taupymo ir statybai skolinimo draugijų klausimą paimti ir jį detalai bei analitiškai išgvildinti.

New Jersey valstybė su ne pilnai pusę milijono gyventojų yra investavus į T. ir St. Sk. Draugijas virš bilijono dol. arba

esamoji į mone plėsti ir stiprinti, negu steigti naują, siekiančią tų pačių tikslų ir naudojančią tas pačias priemones.

Kurie gi norėtų naujų įmonių steigti, tiems pravartu butų atkreipti dėmesys į linų pluošto apdirbimo pramonę. Šią pramonę itin proteguoja Lietuvoje žemės Ukio Rumai. Šiai pramonei žaliava—linai—Lietuvoje labai gerai auga. Šiai žaliavai užsieniuose labai sunku rasti tinkama rinka, o tuo tarpu Lietuvoje ji tebėra nesunaudojama, ir į Lietuvą taip daug įvežama lininių audinių. Tokiu būdu Lietuvoje dar tebera visos galimybės sukurti linų apdirbimo pramonę, — jos gaminiams Lietuvos rinka tebėra visiškai atvira, niekieno nerūpinama.

Elektros gamyba

Elektros energija Lietuvoje tebėra labai brangiai apmokama; esamosios elektros stotys jų savininkams duoda didelio pelno. Amerikiečiams visiškai apsimokėtų statyti mažesnes elektros stotis, kurios aptaunautų miestelius ir didesnius kaimus. Reikia pasakyti, kad ne viena dabar esama Lietuvoje mažesnė elektros stotis randasi ne visai tinkamose rankose. Amerikiečiai tokias stotis atpirkė ir padarė reikalingų patobulinimų taip pat galėtų turėti gražaus pelno. Lietuvos visuomenė dabar yra susidomėjusi didžiulės hidroelektrinės stoties statyba ties Nenumu. Elektros inžinierių apskaitymu tokios stoties statyba pareikalautų apie 40 milijonų litų. Tas klausimas labai rupi ir Lietuvos valdžiai. Jeigu šis darbas rastų amerikiečių tarpe susidomėjimo ir iniciatyvos tai tokie amerikiečiai gali tikėtis Lietuvos visiško pritarimo ir pagalbos.

Popierio fabriku

Šiais metais Lietuvoje pradės veikti didelis švedų sindikato pastatytas popierio fabriku, reikalaujantis nemažo skaičiaus kvalifikuotų, prityrusių darbininkų. Fabriku statytojai nusiskundžia, kad tokių darbininkų Lietuvoje dabar jie negali gauti, —tokie darbininkai teks įkvieisti iš užsienio. Čia amerikiečiai specialistai galėtų turėti gražaus ūdardbio.

Kredito biznis

Kredito biznis Lietuvoje priklauso prie pelningiausiųjų. Pinigų Lietuvoje nekuomet nebuvo per daug. O dabar vėl ypač juntama kredito stoka. Statyba, prekyba, pramonė reikalauja pinigų, reikalauja daugiau, negu Lietuvoje galima gauti. Todėl už kreditą Lietuvoje mokama gana aukštas procentas: 10-15%. Toks didelis kredito pareikalavimas Lietuvoje tešis dar ilgai. Todėl amerikiečiai drąsiai galėtų atkreipti savo dėmesį į šią biznio sritį. Tai jie galėtų padaryti dvejopu būdu: arba prisidėti prie jau esamų kredito įstaigų ir jas sustiprinti, arba įsteigti visiškai naujas įstaigas.

Konservų gaminimo biznis

Iki šiol į Lietuvą tebėra įvežama labai daug visokių konservų, —žuvies ir daržovių. Jie šiuokius tokius žuvies konservus — toli dar ne visus galimus Lietuvoje pagaminti — Lietuvoje jau gaminama, tai daržovių konservų gamyba Lietuvoje yra visiškai nauja sritis, — jais iki šios dar niekas nesirupina. O tuo tarpu iš užsienio atvežtųjų daržovių konservų Lietuvoje suvartojimas yra ne mažas. Jeigu jie būtų gaminami Lietuvoje, jų suvartojimas dar labiau išsiplėstų. Todėl daržovių konservų gaminimo biznis Lietuvoje yra tikras ir geras biznis.

Keramikos biznis

Didelių perspektyvų Lietuvoje turi ir keramikos dirbinių biznis. Dabar Lietuvoje yra gaminami tiktai patys paprasčiausieji moliniai indai. O kiek prašmatnesnieji indai jau yra įgabunami iš užsienio. Nebekalbant jau apie tai, kad visi porcelano gaminiai ir pn. yra Lietuvoje iš užsienio gabunami. Šitokių gaminių parikalavimas Lietuvoje yra nemažas. Ilgą laiką ši sritis Lietuvoje buvo visiškai apleista, —niekas ja nesirupina. Pastaraisiais laikais šiuo reikalu iniciatyvą pasiėmė Valstybinė Meno Mokykla. Bet ji gali parūpinti, tiksliau išmokyti meistrerių ir darbininkų. Tačiau šios pramonės finansavimas, jos sutvarkymas komerciniais pagrindais dar belaukia iniciatorių. Čia, atrodo, amerikiečiai taip pat galėtų parodyti savo iniciatyvą ir sumanumą. Juo labiau, kad šiai pramonei žaliava randasi Lietuvoje, —šios pramonės gaminiai lengvai galėtų išstumti iš Lietuvos rinkos užsienio gaminius.

Kino filmų gamyba

Kino teatrų tinklas yra plačiai prasiskleides po visą Lietuvą. Net ir nedideli miesteliai turi jau savo kinematografus. Tačiau, visur rodoma, žinoma, užsienio filmai, nes Lietuvoje iki šiol, jie nebuvo gaminami. Net paprastoji gyvenimo kronika — ir tai budavo užsieninė, Lietuvos gyvenimas kine visiškai neatsispindėdavo. Nenuostabu, kad Lietuvos visuomenė ėmė kelti prieš šitokių reiškinį visai pamatuotą protestą. Reikalaujama, kad Lietuvos kinuose butų rodoma bet Lietuvos gyvenimo kronika. Tokiu būdu patsai gyvenimas paskatino biznierių Lietuvoje steigti filmų gamyklą. Prieš kurį laiką įsteigta akc. bendrove lietuvių filmams gaminti "Lietfilmas" su 500,000 lit. pagrindinio kapitalo. Amerikiečiams butų proga prisidėti prie darbo ir patį darbą išplesti.

Žemės Banko paskolos lakštai

Tiems amerikiečiams, kurie turi kapitalo, kuris jiems tuo tarpu nėra reikalingas ir kurio jie šiuo tarpu del šiuokių ar tokių sumetimų nenori dėti į biznį, —jiems patartina nusipirkti žemės Banko Paskolos lakštų. Pirkes tuos lakštus visuomet esi tikras del savo kapitalo, nes jį garantuoja visa valstybė gauna 7% palukanų. Šie lakštai galima visuomet realizuoti iš 99,5%.

beveik po \$300 nuo kiekvienos galvos.

Toliau seka Ohio, Pennsylvania, District of Columbia, Maryland, Massachusetts ir t. t. Siaučiančioji ekonominė depresija neaplenkė ir Taupymo ir Statybai Skolinimo Draugijų. Jas palietė gana stipriai. 1931 m. raportai (nors dar nepilni), rodo duoklių ir nuosimčių mokėjimo sumažėjimą ir taip pat duoklių ir nuosimčių nemokėjimo bei nuosavybių prasiškolnimo padidėjimą. Pelnas yra nupuolęs nuo 6-9% iki 4-8%.

Mėnesinių duoklių ir pelno sumažėjimo priežastimi yra ne tiek nedarbas, kiek į žmones įlindusi baimė. Tą baimę žmonėms įvarė bankų bankrutavimas. Juk 1931 m. Jungtinės Amerikos Valstybėse užsidarė 2,290 bankų su \$1,759,484,000 indelių (depozitų). Po kiekvieno, ypatingai didesnio banko uždarymo, atsiranda žmonių, kurie nori pinigais išsiimti ir išsiima. Tas, aišku, į T. ir St. Sk. Draugijas atsiliepia neigiamai, nes prisieina didesni pinigų sumas laikyti bankuose su 2-4%, kuomet normaliuose laikuose, tie pinigai, paskolinti ant nekilnojamo turto neštų 67%.

Suėmus čia sužymėtus ir nesužymėtus neigiamus veiksnius galvon, tenka konstatuoti, kad smulkiųjų taupytojų bankai — Taupymo ir Statybai Skolinimo Draugijos yra stiprios ir uolos. Didžiausios audros jų sugriauti negali. Milijoniniai bankai bankrutuoja tukstantiais, o šimttukstantinės (net ir dešimttukstantinės) T. ir St. Sk. Draugijos ant bankruto srašo nėra nė vienos. Palietus Taupymo ir Statybai Skolinimo Draugijas bendrai, norėtusi Lietuvių vedamas T. ir St. Sk. Draugijas paanalizuoti detaliai, bet vietos ir žinių stoka, tuo tarpu tą padaryti neleidžia. Čia galima prisiminti tik tiek, kad lietuviai yra suorganizavę ir sekmingai veda 32 T. ir St. Sk. Draugijas (Building & Loan Ass'n). Jos yra pavadintos įvairiais lietuviškais ir nelietuviškais vardais. Jų skaitlius šešiose valstybėse (statuose) yra sekami: Illinois 20, Maryland 4, Pennsylvania 3, New Jersey 3. Ohio 1, ir Massachusetts (Kooperatyvis bankas, Worcester) 1. Šių draugijų turtas yra apie dešimtis milijonų dolerių (\$10,000,000). Dvi iš jų jau yra prašokusios milijoninę skaitlinę: Kęstučio Dr-jos Čikagoje turtas yra virš milijono, o Pirmos Lietuvių T. ir St. Sk. Dr-jos Philadelphiajį — netoli du milijonai. Šios lietuvių draugijos yra išdavusios paskolų apie devynius milijonus dolerių \$9,000,000). Tų paskolų sekuracija yra verta apie 20 milijonų dol. Tas turtas nėra milijonierių, bet paprastų, lietuvių darbininkų.

Sekamuose Ekonominio Biuletinio leidiniuose bus galima vien lietuvių taupymo ir statybai skolinimo draugijų klausimą paimti ir jį detalai bei analitiškai išgvildinti.

New Jersey valstybė su ne pilnai pusę milijono gyventojų yra investavus į T. ir St. Sk. Draugijas virš bilijono dol. arba

Vykstantiems Lietuvon
ISIDĖMĖTINA!
Keturius Nepaprastus
E K S K U R S I J O S
į KLAIPĖDĄ per Copenhageną
LIETUVOS PILIECIAMS PASAI
IR VIZOS DYKAI

FIRMOJI
GEGUŽĖS 14 d.
laivu
"UNITED STATES"
LIETUVOS VYČIŲ
ORGANIZACIJOS

ANTROJI
GEGUŽĖS 28 d.
laivu
"FREDERIK VIII"
AMERIKOS LIETUVIŲ
EKONOMINIO CENTRO
Drauge su laikraščiais
"Amerikos Lietuvių" ir "Draugu"
Rengiama specialiai del Amerikos
lietuvių, prekybininkų ir pramonininkų.

TREČIOJI
BIRŽELIO 18 d.
laivu
"UNITED STATES"
L. D. S. ir "DARBININKO"
Ekskursijai vadovaus
Kun. J. Skalandis
Šv. Roko parap. Vikaras.

KETVIRTOJI
LIEPOS 2 d.
laivu
"FREDERIK VIII"
Rengia
žymesnieji Lietuvių laikraščiai
"VIENYBĖ" "NAUJIENOS"
ir "DIRVA"

Visos pastangos bus pašvestos padaryti kelionę atmintina ir pilną įvairumų ir malonumų del tų, kurie dalysiu ekskursijojejo.
Reikalaukite nuo savo agento laivakortės ant
SCANDINAVIAN AMERICAN LINE
27 Whitehall St., New York City
248 Washington Str., Boston, Mass.
130 No. La Salle St., Chicago, Ill.

Amerikos Lietuvis

The American Lithuanian Weekly published every Thursday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly subscription: in U.S. \$1.50
In Foreign Countries 2.00
Single copies 5 cents

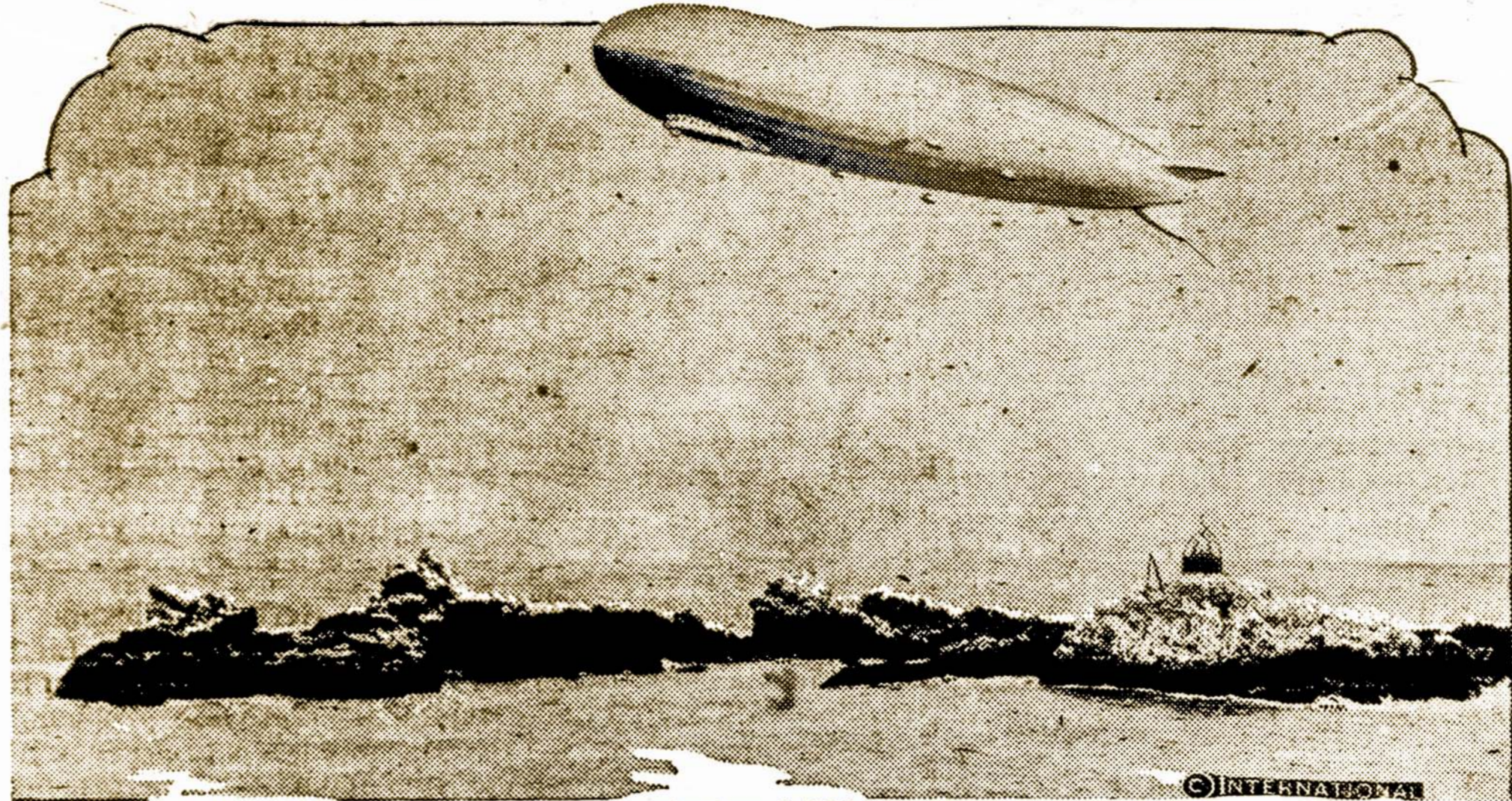
Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, eina ketvirtadieniai, leidžiamas G. A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė Prenumerata S. V. \$1.50
Užsieniose 2.00
Atskiri egzemplioriai 5 centai

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užrašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879.

Grif Zepelinas Skrenda Tarp Kontinentų

Šis Graf Zepelino paveikslas buvo nuimtas 1,500 mylių nuo Brazilijos pakraščio ir rodo debesų pasažierių ir pašto laivą skrendant virš Šv. Petro ir Povilo uolas.

Lietuvių Paminklas Amerikoje

Lietuvių Kambaris Pittsburgh'o Universiteto naujam Name bus tai paminklas Lietuvos, o taip pat ir Amerikos Lietuvių, — tai vienatinis iki šių laikų mūsų paminklas pasaulyje už Lietuvos sienų.

Šis Namas, vadinamas, Mokslo Katedra (Cathedral of Learning), bus atviras publikai įeiti, apžiūrėti, kas jame yra.

Tukstančiai studentų iš visos Amerikos, kiti tukstančiai iš viso pasaulio šalių, įvairių tautų kas met studijuoja šiame Universitete. Jie matys Lietuvių Kambarį, pradės įdomai apie lietuvių ir Lietuvą. Šimtai mokytojų, žmonių, profesorių, diplomatų, turistų iš įvairių šalių per vakacijas atklans šią Mokslo Katedrą ir, pamatę Lietuvių Kambarį, susiinteresuos lietuviams ir jų kraštu Lietuva. Ar iš to nebus naudos lietuviams? Ne vienas kitatautis apsišvietėlis čia pirmą syk sužinos, kad ant žemės paviršiaus gyvena tauta vardu lietuviai ir turi savo kraštą, istoriją, kultūrą. Ne vienas nuo to sykio pradės taiti studijuoti. Ar iš to nebus naudos lietuviams?

Da mums nieko nenuveikus, vos šiam sumanymui kilus, nauda jau pasirodė: keli amerikoni pradėję studijuoti lietuvių kultūrą, istoriją. Per mūsų pirmąjį del to kambario susirinkimą, kovo 11 d. 1932 m., prof. Tyson pasirodė mus istoriją studijavęs; jis sakė, kad šio miesto inteligentų yra vos keletas, ką žino kiek nors apie lietuvius. Ponia Mitchell, tautinių kambarių rengimo viršininkė, kaip daillinkė, pasisakė į ieškojusi 4-se dideliose knygynuose knygų apie mus meną ir kultūrą; radusi 15 knygų, iš Anglijos. Trijose iš jų visai mažai esą apie lietuvius; kitose radusi daugiau apie mus kultūrą, meną; ji labai gėrėsi tuomi.

Amerikos lietuviams, keliaujant, bus paranku pamatyti Lietuvių Kambarį, nes Pittsburgh'as stovi vidury mūsų didžiųjų kolonijų. Keliausi nuo New Yorko link Chicagos, nuo Baltimorės link Detroit'o ar Kanados—beveik visada bus pakeliui lietuvių paminklas.

Taigi visi statykim tą nepaprastą paminklą, dėkim

aukas, kiek kas išgalim. Lietuva, rodos, irgi prisidės. Dekoracijos, anot architektų, turės but daromos Lietuvoj, tad bus tikrai lietuviškos. Per dvejus metus turi but sudėta 5,000 dolerių. Tai ne labai didelė suma, ypač pažvelgus į tai, kad Mokyklos Katedra lėšuos 10 milijonų dol. Turim privilegiją pasistatyt paminklą, kur žemė, pamatas mums nieko nelėšuos. Bet turim dārbutis ir visados atsimiti, kad mus paminklas Amerikoje turi but!

Pittsburgho Universiteto Lietuvių Kambario Fondo Komitetas Susideda iš šių Asmenų:

P. Pivaronas, pirmininkas, 1432 Juniata Street, Pittsburgh, Pa.

Dr. J. T. Baltrušaitienė, organizavimo pirmininkė, 205 Seneca Street, Pittsburgh, Pa.

Jonas V. Grajauskas, vice-pirmininkas, 3106 Wainbell Avenue, Dormont, Pa.

A. Marculaitis, išdininkas, 2128 Carson Street, Pittsburgh, Pa.

K. J. Vaišnora, 1-sai sekretorius, 1931 Carson Street, Pittsburgh, Pa.

Inž. B. Blažaitis, 2-sai sekretorius, 1813 Carey Way, S. S., Pittsburgh, Pa.

V. Zamblauskas, studentų organizatorius, 31 Minooka Avenue, Pittsburgh, Pa.

Siunčiant aukas minėtam kambariui įrengti, čekiai arba money orderiai reikia rašyt vardu: Lithuanian Memorial Room Fund arba rašyt lietuviškai: Pitt. U. Lietuvių Kambario Fondas, pasiūsti sekretoriui, arba kitam kuriam Komiteto nariui.

Posėdyje balandžio 18 d., 1932 m., komit. nutarė pasiūsti lapelį "Lietuvių Paminklas Amerikoje" ir Komiteto narių adresus visiems lietuviškiems laikraščiams, konsulatams bei pasiuntinybėms, etc.

Redaktoriai šiuomi yra prašomi tat patalpinti laikraščiuose.—

Komitetas

P. S. — Senam sekretoriui rezignavus, o naujam da neužėmus vietos, Komitetas prašo manes tat siuntinėjimo darbą atlikti, ką aš ir darau. Jei kuris laikraštis to negaus, tai vien tik del to, kad adreso negalėjau sužinot.

Su pagarba.

J. Baltrušaitis

Nuo "Amerikos Lietuvis" Red.—Mes prašome gerb. Pittsburgho Universiteto Lietuvių Kambario Fondo Komiteto pasiūst mums Aukotojų vardus del "Amerikos Lietuvis" korespondencijos, kad parodžius lietuvių visuomenei kaip penkių tukstančių dolerių vajus sparčiai žygiuoja. Taipgi prašytum gerb. P. U. L. K. F. Komiteto prisiūst mums to universiteto klisę, kad jo vaizdą galėtų matyt "Am. Lietuvis" skaitytojai savo akimis ir žinotų del kokios įstaigos jų aukos bus suvartotos.

PASAKORIOUS

Tulas plepus vyras suėjo su Ariostu ir kuomet po ilgo kalbėjimo negavo jokio atsakymo, pagalios užklausė:

—Gal aš tamstai kiudau tamstos užsiėmė?

—O, ne — atsakė Ariostas—galite sau kalbėti, aš nieko neklausau.

PAKVIETIMAS

Svetimtaučiams Artistams Dalyvauti Parodoje

Leila Mechlin, narė American Federation of Arts, ir direktorė American Fine Arts dalies ateinančiame Olimpiade siūnia pakvietai svetimtaučiams artistams dalyvauti tarptautiškai dailės parodoje, sąryšy su pasauliniais sportais (žaismėmis). Pakvietimas teikiamas architektams, piešėjams, spaudėjams, rašytojams, muzikams, skulptoriams, ir t. t.

Paroda įvyks Los Angeles Museum of History, Science and Arts, kuri organizacija paskyrė net 19 galerijų tam tikslui, nuo liepos 30d., iki rugp. 14d. Visi darbai turi buti pradėti ir užbaigti nuo paskutinio Olimpiado, tai yra sausio 1d., 1928m.

Penkiolika tautų ketina dalyvauti šioje parodoje — Belgija, Holandija, Anglija, Čekoslavakija, Danija, Vokietija, Airija, Monaco, Lenkija, Italija, Vengrija, Austrija, Latvija, Luksemburgas ir Jugoslavija. "Tikime", sako Plė. Leila Mechlin, "kad tarpe Suv. Valstijų svetimtaučių yra daug artistų, kurie priguli prie kitų tautų, apart viršminėtų, ir juos taipgi kviečiame dalyvauti. Del tolesnių informacijų ir prisidėjimo blankų kreipkis prie Miss Leila Machlin Director American Art Section, 801 Barr Building, Farragut Square, Washington, D. C.

Reikale Lietuvos Atstatymo Bendrovės

Amerikos Lietuvis num. 19-tam, leidėjo gegužės 7 d., p. A. B. Strimaitis į mano pastabas link Bendrovės, kurios tilpo Amerikos Lietuvis bal. 23 d., bando atsakyti asmeniškai. Dalykas ne tamė ar aš esu Bendrovės dalininku ar ne, bet tame, kad lietuviškos kilmės žmonės sumokėjo daugybę pinigų ir dabar jokios iš to naudos nemato. Kapitalas vieton šerinkams pelnā atnešti, jeigu dar visai nesudilo, baigia sudilti. Todėl Bendrovės reikalų vedėjas vargiai gali savo gabumais ir sąžiningumu pasigirti. Prie progos pastebėsiu, jog aš buvau vienas iš pirmutinių, kuris įsigijo net 10 šerų. Tai-gi p. Strimaitis tvirtinimas, kad aš niekad nebuvau Bendrovės dalininku, švelniai kalbant, buvo ne vietoj.

P. Strimaitis kalbėdamas apie "Lease" bando skaitytojų akis kiton pusėn nukreipti. Jeigu Pennsylvania Exchange Bankas savo priderysčių sąryšy su "Lease" nepildo, tai juk "Lease" automatiškai laužomas ir savininkai gali su namu daryti kaip jiems patinka; gali nama išran-

davoti kam tik nori. Šitas p. Strimaitis "paaiškinimas" labai neaiškus; išrodo lyg butų bandoma kam nors akis apdumti?

Jeigu p. Strimaitis bando namo apleidimą tuo pateisinti, tai visai kitas dalykas: tikslas laimina įranki. Kas tai pasakai neitikės bus tikrai laimingas. "Bešalis" keno kito pinigais nesirūpiną; jis tvirtina, kad žmonių "įvezdinti" pinigai turėjo but saugiau dabojami, negu tai buvo iki šioliai daroma. Nejaugi Atstatymo Bendrovės namo apleidimas surištą su "Lease"? Bent taip Bendrovės reikalų vedėjo paaiškinimas skamba.

Apie Lietuvos įstatymus man labai nedaug žinoma ir "diskusija" apie tai įeiti negaliu. Bet kuomet p. Strimaitis pasakoja kiek jisai yra gero Bešalui padaręs — jisai savo gerdarystę labai keistai interpretuoja.

Bešalis.

PRANEŠIMAS

Sekantis tautos uždavinys po nepriklausomybės išlaikimo yra kultūros darbas. Vienas iš tų kultūros darbų yra savos enciklopedijos išleidimas. Enciklopedijos svarba yra begalinė. Joks pasaulio genijus, giliausio proto mokslininkas neapims visų mokslo sričių. Antra, nerasi tokio žmogaus, kad jo atmintyje viskas pasiliktu kiekvienam tenka susidurti sumokslo disciplinomis, nesuprantamais terminais, istorijos įvykiais, filosofinėms srovėms, kurių pažinimui reiktų perskaityti keletą knygų, ir kurgi rupimu klausimu taip greit tą knygą rasi. Nėra laiko nei galimybės nesavoj specializacijos storuose tomuose knystis. Spirite spiria laikas ieškoti tokių knygų, kur trumpai suglausta forma susįdomavęs rastų atsakymą į kiekvieną jam rupimą klausimą. O tokios knygos yra tik — enciklopedijos.

Dabartinis metu svarbiausias Lietuvių Tautos kultūros darbu yra leidimas **Lietuviškos Enciklopedijos**. Šiam milžiniškam darbui susispietė be jokių pasaulėžvalgus skirtumo Lietuvos mokslininkai. Į vyriausiąjį Liet. Enciklopedijos redakciją įeina prof. V. Biržiška, prof. P. Dovydaitis, prof. B. Česnys, prof. V. Krėvė-Mickevičius, prof. V. Lašas, ir V. Evieska. Leidėjas — "Spaudos Fondas". Liet. Enciklopedijoje bendradarbiauja virš 200 mokslininkų: profesorių, daktarų, teisininkų, inžinierių, kunigų, karininkų, agronomų, mokytojų, publicistų ir kitokių visuomenės veikėjų. Kiekvienas ras Liet. Enciklopedijoje

PANAUDOKIME GEGUŽĖS MĖNESĮ GAVIMUI NAUJŲ SKAITYTOJŲ VĒLIAU "AMERIKOS LIETUVIO" PRENUMERATA PABRANGS

Brangūs mūsų skaitytojai ir rėmėjai!

"Amerikos Lietuvis" leidėjai kreipiasi į jus prašydami prisidėti prie "Amerikos Lietuvis" gegužinės vajuos gavimui naujų skaitytojų, o ypatingai užrašant jį savo giminei ar pažystamiems Lietuvoj. Per šį Gegužės mėnesį "Amerikos Lietuvis" prenumeratą paliekame po senėsi; po gegužės mėnesio prenumerata už laikraštį pakils. Tą mes darysim ne iš savo noro, o iš prievartos, nes pašta pakėlė laikraščiu užrubežin persiuntimo kainas — pirmiau mokejome 1c už kiekvieną numerį, o dabar jau mokam 1½c. Ypatingai dabar, kuomet "Amerikos Lietuvis" padidintas ir jo prenumeratos kaina daug žemesnė negu kitų laikraščių, prašytumėm savo gerb. skaitytojų per šį gegužės mėnesį pasidarbut užrašant nors po vieną naują "Amerikos Lietuvis" skaitytoją. O tie, kurie negalėtų gaut mums naujų skaitytojų, prašome pasinaujint savo už šiuos ar kitus metus. Tokis mūsų skaitytojų pasidarbavimas bus didžiausia parama palaikymui lietuviškos spaudos šiame sunkiame nedarbo momente mūsų išėivijos tarpe.

Kievienas, kuris naujai užsirašys arba atsinaujins savo prenumeratą už Amerikos Lietuvių gaus sveikatos knygą DOVANAI. Gi tie, kurie jau turi užsirašę, o prisiūs mums naujų skaitytojų, galės pasirinkt iš mūsų katalogo DOVANAI knygu; reiskia, jei prisiūs mums VIENĄ skaitytoją, tai gaus už 75c vertės knygų DOVANAI, jei du, tai už \$1.50, ir tt. Manom, kad propozicija nebloga ir verta pasidarbut.

"AMERIKOS LIETUVIO" LEIDĖJAI

sau rupimą klausimą: juristas ras teisės dėsnių definicijas bei jų vystymąsi; medicinas — medicinos platus lauko žinyną, istorikas — įvairių istorijos įvykių santraukas; politikas — politinių partijų siekius bei uždavimus, prekybininkas — visas prekybos ir pramonės įstaigas, jų veikimo metodus bei sistemas, literatas — pagrindines visuotines ir Lietuvos literatūros žinias. Publicistui ar visuomenės veikėjui rašant straipsnį ar ruošiant paskaitą kokiuo klausimu, pirmas medžiagos šaltinis bus jam Liet. Enciklopedija. Joje bus surašyta visi miestai, miesteliai, Lietuvos net kaimai ir vienkiemiai, jų atsiradimo istorija bei gyventojų skaičius. Žodžiu, Liet. Enciklopedija kiekvienam susipratusiam lietuviui bus naudinga ir reikalinga.

Bet toks milžiniškas tautos darbas reikalauja kiekvieno tautiečio paramos. Paremsime šį nemirtingą kultūros darbą tik užsiprenumeruodami Liet. Enciklopediją. Kiekvienas jį prenumeruodamas įdės savo "plytelę" statant tą Tautos kultūros paminklą. Tenebunie nei vieno, kuris nestotų į eiles tų garbingų statytojų — ne užsiprenumeruotų Liet. Enciklopedijos. Todėl sirdingai kviečiame kiekvieną neatidėliojant ją užsirašyti.

Kaina Liet. Enciklopedijos, palyginus su kitų tautų enciklopedijomis, gana žema. Atskiras sąsiuvinys — 80 c. Visi 12 sąsiuvinų — \$8. Tūkasinio poperio. Duodame išmokėjimui. Norinieji užsiprenumeruoti prašom pranešti ar pasiūsti — money order — šiuo adresu:

Joseph Krisciunos, 917 W. 34 St., Chicago, Illinois. Taip pat siuloma ką tik išėjusį iš spaudos Anglų-Lietuvių kalbės žodyną, kuris bus pavartus tikslesniau šių kalbų išmokimui. Formatas parankus. 400 puslapių. Kaina — \$1. Apdaruose — \$1.50.

Juozas Kriščiūnas, Igaliotinis Liet. Enciklopedijai platinti Amerikoje.

Nuo "Am. Lietuvis" Red. — Mes perskaitę Juozo Kriščiūno pranešimą, patėmijom kaikiurios neaiškus kaslink Lietuviškosios Enciklopedijos. Čia, pranešime pažymėta, kad atskiras sąsiuvinys 80c, o 12 sąsiuvinų, arba visa enciklopedija \$8. Tačiau mes turėdami po ranka 3 sąsiuvinus Lietuviškosios Enciklopedijos, kuriose dar seka pratėsimas raidės A—Amazonė (Amazonė — paskutinis žodis 3-čio sąsiuvinio), negalim suprast kaip visa Lietuviškoji Enciklopedija galėtų tūpti į 12 sąsiuvinų. Prisieina spręst: gal vietoj sąsiuvinų turėtų but tomiai arba gal kokia kita, menkutė enciklopedija, susidedanti tik iš 12 sąsiuvinų?

Paminėtinis Dienos Lietuvių Istorijoje

Gegužės mėnesį yra daug istorinių įvykių pilnų atsižymėjimo ir svarbos lietuviams, o ypač gegužės 15-ta diena reikšmingiausia Nepriklausomos Lietuvos gyvenime.

1-mą dieną, 1533 m.—Ostraga, galingiausias lietuvių kardedys numirė.

3-čią dieną, 1791m.—Konstitucijos apskelbimas Lenkijoje ir Lietuvoje.

7-tą dieną, 1904m.—Lietuviai atgavo savo spaudą kurią rusų valdžia buvo užgynusi per 40 metų.

7-tą dieną, 1919m.—Lietuvos Prezidento įsakymu Lietuvos kariuomenei paskirtas vyriausiasis karas vadas generolas Silvestras Zukauskas.

12-tą dieną, 1571m. Mirė Sanguška, narsus lietuvių karvedys.

13-tą dieną, 1434m.—Numirė Jogaila Lietuvos Kunigaikštis.

15-tą dieną 1920m.—Susirinko Lietuvos Steigiamasis Seimas.

20-tą dieną, 1550m.—Numirė Didžiojo Kunigaikščio Augusto žmona Gertulė, Lietuvos kunigaikštaitė.

26-tą dieną, 1323m.—Didysis Lietuvos Kunigaikštis Gedeminas apskundė kryživius už skriaudas padarytas lietuviams.

29-tą dieną 1226m.—Lietuviai pergalejo mozurus.

30-tą dieną, 1537m.—Lietuvoje pradėta skelbt Liuterio mokslas.

31-mą, 1425m.—Lietuviai pergalejo gudus Homelyje. K. D.

ARISTOTELIS

Kuomet vieną kartą paklausta Aristotelį, delko taip mylį gražias moteris, atsakė:

—Reikia but aklu, idant apie tai klausti.

MATEMATISKA UZDUOTIS
Padalinti 42 litus 57½ cento mėnesinės algos taip, idant užtektų butui, kurui, maistui, drabužiams, apsiavimui, daktarui, vaistinei ir keturių vaikų mokslui ir kad iš užsilikusių likučių, su pagelba sudedamojo nuosimėio, sudėti kapitalą ir kraitį dviem dukterims, be to ir sau užtikrinti senatvėje šmotelį duonos ir žiupsnį tabakos.

Lietuvos Spauda Lenkų ir Rusų Laikotarpy

(Tas iš Pereito "A. L." n-rio)

Nuo lenkmečio užstojo del lietuvių nelaimingos dienos, nes 1863 m. lenkai pakėlė maištą. Nors lietuviai tame buvo nekalti, bet jie daugiausia nukentėjo nuo "meškorių." Kulturingesnės tautos turėjo savo spaudą, laikraščius, o mums tą viską nuo lenkmečio "degutininkas" uždraudė, kišdamas mūsų spaudai savo raides — ruožūkių ir vėžiūkių pavyzdžius. Tas spaudos uždraudimas del mus tęsėsi net 40 metų, iki 1904 m. Kad suimt lenkus už maištą į geležines replas, tai rusai iš 5 lenkų gubernijų padarė 10, sumažino apskrūčius ir valsčius. Paliuosavo kaip Lenkijoj taip ir Lietuvoje visus valdininkus katalikus, o iš Maskolijos atsuntė savo valdininkus. Kunigus ir dvarponius suėmė į savo saują, kad už ribų valščiaus draudžiama buvo išvažiuot. Dvarponius apdėjo kontrebucija, kuria turėjo mokėti iki karui, 1914 metų. Visose įstaigose ir mokyklose įvedė rusų kalbą. Rusų mokyklas Lietuvoje turėjo užlaikyti valsčiai. Prieš lenkmetį kaimuose mokydavo direktoriai, kurie mokėjo skaityt spaudinius. Pamočose sekė iš elementorių, ir maldaknygės. Po uždraudimui spaudos greitai pritrūko maldaknygių. Kur maskoliai sugaudo slapta mokinant vaikus, tai direktoriai ir ukininkai sodydavo į kalėjimą, uždėdami ant jų pinigines pabaudas. Tačiau rusai permatydami biznį iš knygy, pradėjo jas spausdinti Vilniuje rusiškomis raidėmis ir brukt per mokyklas vaikams. Aš tuomet mokinausi rusų mokykloje. Atvažiavo į Paežeriu mokyklą direktoriaus, kuris atsivežė lietuviškų knygų keturius maišus. Čia jis davė mokykloms vaikams po keleta knygų rusiškomis raidėmis ir paliko mokytojų maldaknygių del pardavinėjimo suaugusiems po 15 kapecių už knygą, kurių gal vieni apdarai du syk tiek lėsuodavo. Gavę dovaną nuo direktoriaus šokinėjome iš džiaugsmo. Bet mus džiaugsmas buvo trumpas: visų vaikų knygos dingo. Pirkome naujas maldaknyges, tačiau ir tos prapuoė. Mat, katalikų kunigai matydami pavojų savo tikėjimui, liepė tėvams knygas deginti. Apie savo darbą mums tėvai papasakojo, kada jau mes buvome saugę. Taidgi, maskoliai matydami, kad jiems darbas nesiseka, liovėsi spausdinę. Rusijoje lietuviškos knygos buvo lotynų raidėmis uždrausta spausdinti. O prieš tam nebuvo kam apie tai rupintis. Vėliau išėjo į arena Kauno vyskupas Motiejus Valančius. Jis pirmiausiai pradėjo spausdinti lietuviškas knygas Ragainėje, o paskui Tilžėje (Prusuose). Iš ten atspaudintas knygas pargabeno į Lietuvą. Knygnešiu darbas buvo pelningas, nes pargabėnė iš ten knygas turėjo gerą pelną. Bet iš kitos pusės — darbas buvo ir rizikingas, nes sugautuosius kontrabandininkus ištremdavo į Sibirą.

Iš visų kontrabandų buvo geriausia gabent knygos. Knygnešiai su sargybiniais susiderėdavo už maišą knygų po tris rublius ir patys pergabendavo per sieną. Taip traukėsi nuo 1863 m. iki 1883 metų kol pradėjo Prusuose eit laikraštis "Aušra." Prusuose dėdavo ant knygų su rusų cenzoriaus pavėlinimu Vilniuje, ir Zavadskio spaudą uždėdant (1863m.). Taip ir ėjo visos knygos iki 1904 metų.

Kada pradėjo eit Prusuose "Aušra," o dar vėliau "Varpas" ir "Ukininkas", tada jau daugiau knygnešiu keliaudavo į Prusus. Tada rusai ant sienos pastatė daugiau sargybos, nes laikraščiai labai peikė rusų carą ir jo valdžią ir surū žiaurumą. Tada prasidėjo didysis pragramas Lietuvai. Žandarai nuolatos darė kratas pas žmones. Žandaris buvo daugiausia lietuviai piliečiai, kurie gerai žinojo Lietuvos padėtį. Tais laikais buvo prikimiš už spaudą pilni kalėjimai lietuviais, o tukstantai jų buvo ištremta į Siberiją. Tie ištėrimai tęsėsi iki 1904 metų kol lietuvians nebuvo gražinta spauda. Dabar daugumas knygnešiu nuo Lietuvos valščios gauna pensijas, nors tuli iš jų buvo spirito, ginklų ir kitokių tavorų kontrabandistai, kurie iš to gerokai pralabo beładpami dides už pergabentus daiktus kainas.

Daugiausia susipratusių lietuvių buvo apie Vilkaviškį, nes čia gyveno karališki baudžiauninkai, kurių padėtis buvo daug geresnė, kaip ponų baudžiauninkų. Dar 1840—1846 metais karališkus baudžiauninkus caras Nikolajus I paliuosavo nuo baudžios ir juos aprupino žeme. Tie paliuosuoti baudžiauninkai tuojau išsikūstė į vienščedius ir daug geriau gyveno už ponų baudžiauninkus. Tik daugiau kaip į 20 metų po lenkmečiu Suvalkijoj buvo paliuosuoti nuo baudžios ponų baudžiauninkai prie caro Aleksandro II ir aprupint žeme. Katrie iš mūsų ėjo aukštus moksius dar prieš lenkmetį Varšavoje, tai tie lietuviai nors buvo sulenkinti, bet buvo tikinti — katalikiški. Tačiau tie lietuviai, kurie ėjo po lenkmečiu moksius rusų universitetuose, buvo katalikystei labai pavojingi — buvo laisvamaniai — ninistai.

Del Lietuvos mokslievių rusai Maskvoje įkurė 10 stipendijų, kad parengt Lietuvai apaštalius apsinimol. Bet rusai iš dalies ir apsiriko. Pirmutiniai tų rusų apaštalių vedė rusas, kaip tai rusų apaštalytė buvo maža. Kiti apaštalai — nihilistai kirsdavo malkas šventomis dienomis, arba darydavo ką kitą prieš tikėjimą ir tuomi atstumė save nuo liaudies. Nes tais laikais mus liaudies tikėjimas buvo tvirtas — jokių partijų nebuvo, o buvo tik lietuviai.

Laikui bėgant Prusuose emė eit laikraščiai, kitokia kriptim. Prie to prisidėjo rusų apaštalai, kurių dabar dar yra daug gyvų, tai musų tauta pradėjo trūnėti. Dar iki Didžiam Karui buvo šiaip taip. Bet dabar po karui, viskas apsivertė aukštyn kojom: šeimos išgriautos, kas buvo švenčiausia, tas paminta komomis, dora nukritus, visur užmušimai, girtuoklystės, paleistuvystės, o partijų priviso, kaip grybų po lietu, kurios viena su kita rieiasi.

Po lenkmečio, apie 1871 metus du studentai Kalasauskai Peterburgo universitetan nuėjo patsiteiraut pas garsu rusų senato advokatą Spasavičių apie atgavimą lietuviškos spaudos. O Spasavičius buvo unijotas, priverstas lazda but stačiatikiu. Jis jiems pasakė: "Maskolius gerumu jums spaudos neduos, tai jūs sudarykite nors kokį ratelį, sumeskite kiek pinigų ir išleiskite nors kokį laikraštuką Prusuose, niekindami jame carą, jo šeimyną, jo tikėjimą ir valdžią. Tada pamatysite, kad jums gražins spaudą." Apie išdavimą laikraščio jau prieš "Aušrą" slapta kalbėjosi lietuviai, bet nebuvo kam išduot. Visi net apie tai kalbėt bijojo, kad nepatektų į Sibirą. O lietuviški laikraščiai Prusuose ir Amerikojė jau ėjo.

Apie į kokį 20 metų jau maskoliai pradėjo kiek atsileist persėkiojime už lietuviystę. 1876 m. maskoliai liepė Vilniuje atspausdinti Zavadskiu lietuvišką maldaknygę lotynų raidėmis — tai buvo "Senas Aukso Altoorius." Ant tos knygos buvo valia mokyti vaikus melstis. O mokytojam to tik reikėjo. Mokytojai tuojau pradėjo slapta mokyti vaikus ne tik skaityti, bet ir rašyti lotynų raidėmis. 1880 metais maskoliai leido Suvalkijos mokyklose dainuot lietuviškas dainas ir mokyti vaikus poteriant ir catechizimą. Bet atsirado drąsuolių, kurie tą per daug viešai darė. Taip Marijampolėje, pagelbininkas Varšavos mokslo globėjo Sidorskis, rado pas mokytoją Žičkauską lietuviškus sąsiuvinius, tai vėl uždraudė mokyti mokyklose lietuviškai. O Suvalkijos mokytojai už tai gatavi buvo stot į atvirą kovą su maskoliais. Dar prieš Basanavičių, susipratusių žmonių, lietuviystės gynėjų, Suvalkijoje buvo daug. Nors mus buvo lenkai gana žiaurus, bet su jais mus jungė vienas tikėjimas ir vienoda abėcėlė. Nuo maskolių lietuvius stumė šie dalykai: 1), maskolių žiaurumai; 2), kad jie tris kartus lazda priverė 10 milijonų unijotų but maskoliais; 3), kad kišo mums ir savo tikėjimą; 4), kad mums uždraudė spaudą; 5), kad katalikas buvo aršiau už sunūlaikomas ir 6), kad mes buvome ne vienodo tikėjimo. Tai visi šie da-

lykai mus kėlė susipratimą, kad ir mes lietuviai esame žmonės, o ne gyvuliai.

Dar prieš "Aušrą" buvo labai daug susipratusių lietuvių. Tik nebuvo kam jų suvienyti, išleisti laikraštį, o jei ir buvo, tai bijojo patekt Siberan. Tačiau galų galė atsirado ir pageidaujamas drąsuolis. O tuo drąsuoliu buvo daktaras Basanavičius. Basanavičius išleisdamas laikraštį, tik suvienijo susipratusius lietuvius. O vienybė yra galybė. Tas vyras daug nukentėjo nuo rusų, kadangi turėjo apleist gimtinę. Bet jam Lietuva už tai garbės nepavydėjo, nes dar būnant gyvam paminklą pastatė...

Kada rusai prikimišo už laikraščius ir lietuviškas knygas pilnus kalėjimus, tai Seinų vyskupas Antanas Baranauskas tuo tarpu parasė rusiškai brošiurą iš 100 puslapių po antgalviu — "Litovskos vopros v Rossy" (Lietuviškas klausimas Rusijoje). Kad priengus kelia atgavimui spaudos, jis išsiuntinėjo po vieną prosiurą aukšties rusų valdininkams: senatoriams, general-gubernatoriams, gubernatoriams ir kitiems. Dar ir aš gavau dvi brošiuoras. Taipgi buvo įsakyta lietuviškų parapijų kunigams sudėt porą tukstantų rublių. Tuos pinigus liepė įduot garsiam rusų senato advokatui Spasavičiui, kad jis rusų senate užvestų bylą del atgavimo lietuviškos spaudos. Kuomi tos vyskupo pastangos baigėsi, aš nežinau. Tik vyskupas jau nesulaukė atgavimo spaudos. O spauda mums buvo gražinta 1904 Rusijos revoliucijos metais ir nuo to laiko lietuviai pradėjo gyvent laisviau.

Mokytojas Jurgis Vencius

JUOKAI

MOKYKLOJE

Mokytojas klausinėja mokinį istorijos, o mokinys stovėdamas verkia.

—Ko verki? — klausia mokytojas.

—Verkiu, kad negimiau prieš 1000 metų, tada mažiau būtų reikėję istorijos mokyti, — atsakė mokinys.

TREČIO NEPASTEBEJO

Motina — Vakar čia buvo 3 obuoliai, o dabar liko tik vienas. Delko taip yra?

Sunelis — Todėl, kad aš patamsy trečio nepastebečiau.

KUR TEISINGUMAS?

—Kaip tau negėda vest puseserę Antosę? Ji negali tekėt už tavęs.

—Kodel?

—Todėl, kad ji tavo puseserė.

—Kur gi čia teisingumas? Dėdė vedė tetą, tėtė mamą, o aš negaliu vest puseserę....

TĖVAS IR SUNUS

—Kaip išgirstu apie tavo latravojimą, tai man plaukai ant galvos atsistoja.

—Jau nemeluokite, tėtė! Juk nėra kam stotis.

PAS DAKTARĄ

Atėjo pas daktarą pacijantas ir sako: "Edu kaip arklis, miegu, kaip žiemoj laužė meška ir tunku kaip meitelis. Ka turiu daryt, kad to nebutų?"

Daktaras: — Eik pas veterinarų, aš nuo tokių ligų ne specialistas.

Naujų Knygų Katalogas

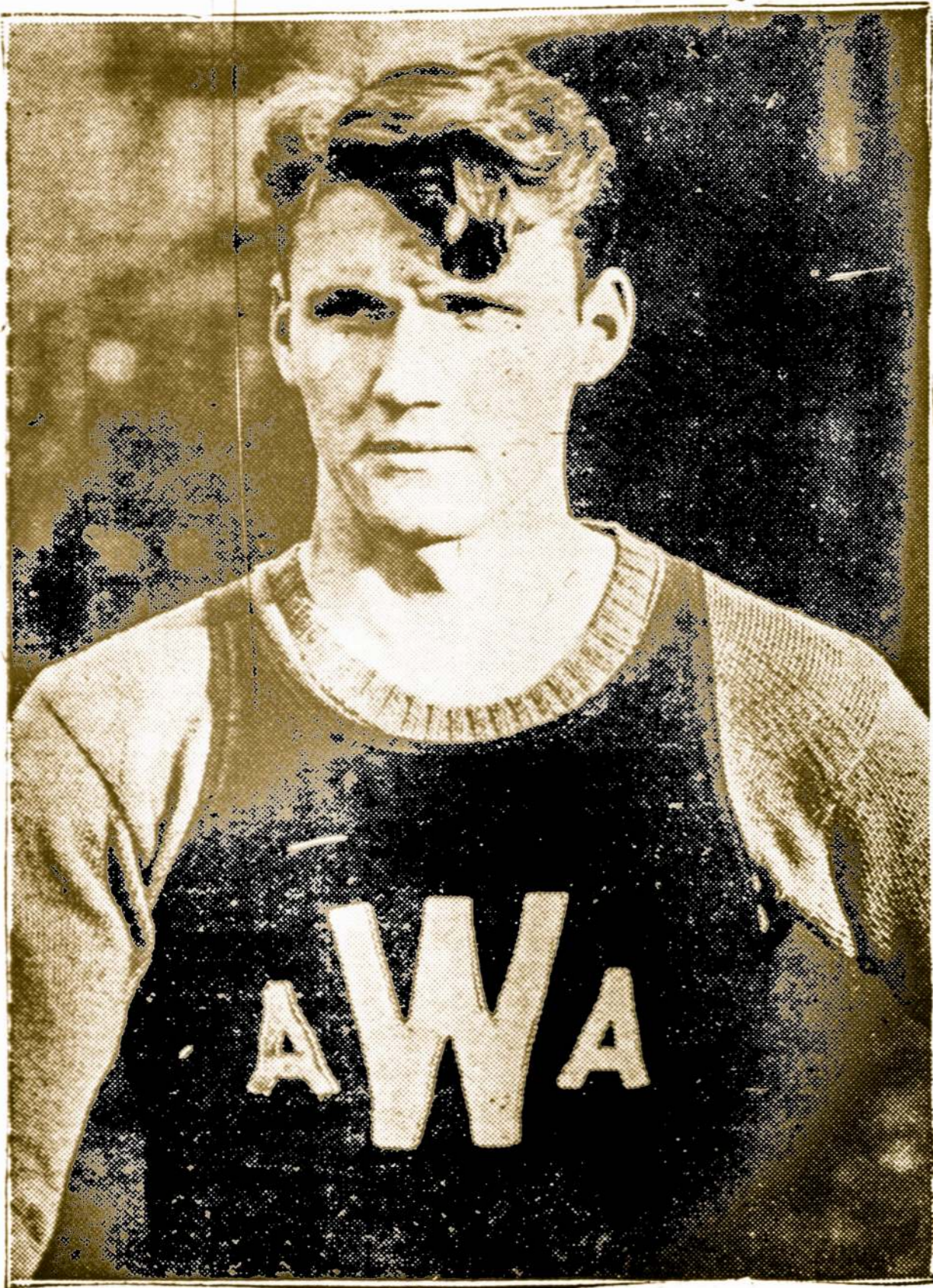
Visas čia sužymėtas knygas imant nemažiau Vieno Dolerio Vertės, parduosime jas su 25-tu nuosimčiu pigiau jų kainos, tai yra — jei tamta išsirinksi \$1 vertės knygą, prisiusk mums tik 75c, o jei išsirinksi už \$4. vertės — prisiusk mums tik \$3. Mes jums knygas prisiūsime apmokėdami persiuntimo išlaidas.

- 500—Zinynas, knyga žinių iš mitologijos istorijos etnografijos, geografijos, astronomijos, aritmetikos, medicinos ir kitų mokslų bei jų šakų, rinkinys visokių patarimų apie sveikatą, budus, gydymo, vaistus, įvairių nurodymų amatininkams, ukininkams, daržininkams, šeiminninkams ir kitiems. Parasė J. Laukis. Puslapių 392. Kaina \$2.25
- 501—Bažnyčios Istorija. Parasė Kun. J. Staugaitis. Antras leidimas peržiūrėtas ir praplantintas. Puslapių 178. Kaina 80c
- 502—Rymas, verstas iš Francūzų kalbos. Parasė Romanas. Puslapių 5. Kaina \$2.50
- 503—Vaikų Baliaus. Parasė Papanonis. Puslapių Kaina 25c
- 504—Jurgis Durnelis. Keturių veiksmų komedija. Parasyta pagal Brolio Apsakos. Parasė Žemkalnis. Puslapių 35. Kaina 30c
- 505—Pileničiai, Istoriska Tragedija Penkiuose Aktuose. Astūnuose Atidengimuose. Parasė V. Nagoroski. Puslapių 155. Kaina 35c
- 506—Skaitymai, Lietuvių kalbos pamokoms. Penktasis Išleidimas. Sutaisė P. Klimas. Puslapių 294. Kaina \$1.25
- 507—Lietuviškos Pasakos. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalis I, trečia Laida. Puslapių 280. Kaina \$1.50
- 509—Muzikos Teorija, pagrindiniams muzikos, dishiam išmokti vadovėlis. Parasė Kun. Teodoras Brazys. Antras leidimas. Puslapių 55. Kaina 75c
- 510—A. P. Čechovo Raštai — tilpstia šios apysakos: Priešai šiltinė, Dudelė, Veidrodis, Tardytojas, Neteisėtasis, Egeris, Vargas, Namie, Vieriute, Tėsimas Svarbus atsitikimas, Nelaimė ir Neramus svečias. Puslapių 181. Kaina \$1.00
- 511—Papuga, Simbolinis vieno veiksmo vaidinys. Parasė L. Andrijevicas. Puslapių 16. Kaina 25c
- 512—Afcierių ir Kareivis. Dialogas. Išleido F. Milašauskis. Puslapių 24. Kaina 10c
- 513—Motinos širdis, keturių aktų Drama. Lošime dalyvauja penki vyrai ir keturios moteris. Parasė Kalnų Duktė. Puslapių 48. Kaina 35c
- 514—Avinėlis Nekaltasis. Keturių veiksmų komedija. Lošime dalyvauja keturi vyrai ir penkios moteris. Sulietuvino Aišbė. Puslapių 68. Kaina 40c
- 515—Salomėja, Herodienės Duktė. Drama Viename Akte. Parasė Oscar Wilde. Puslapių 59. Kaina 25c
- 516—Kainas — Misterija. Lošime dalyvauja viso keturios moteris ir keturi vyrai. Vertė Dr. V. Kudirka. Puslapių 120. Kaina 50c
- 517—Aksis už Akį, Dantis už Dantį. Juokai viename akte. Perdirta iš Vokiško. Puslapių 29. Kaina 20c
- 518—Pasilgė Aušros Vartų. Trijų veiksmų ir prologo. Lošime dalyvauja keturios moteris ir penki vyrai. Parasė Kazys Indūra. Puslapių 92. Kaina 40c
- 519—Piršlybos—Komedija dvėjų veiksmų. Lošime dalyvauja penki vyrai ir keturios moteris. Parasyta M. Gogolio. Puslapių 52. Kaina 15c
- 520—Našaitė ir Miško Kertelė. Scenos vaizdeliai vaikams. Parasė Aida. Puslapių 50. Kaina 40c
- 521—Eglė—Zalių Karalienė. Dramatas penkiuose apsišėkimuose. Iš mitologiško senovės lietuvių padavimo. Parasė Aleksandras Fromas. Laida antra. Puslapių 56. Kaina 25c
- 522—Užsipelnė Diploma. Drama vienoje veiksmėje iš Lietuvos Dvarponių Gyvenimo. Parasė J. B. ir E. L. Puslapių 20. Kaina 10c
- 523—Šiaurės Karžygiai. Keturių veiksmų Tragedija. Iš Rusų, Lenkų ir Vokičių vertimų vertė K. Puida. Puslapių 77. Kaina 35c
- 524—Laumės—čalios rutos atasta tautos pasaka. Švyturio leidinys. Puslapių 127. Kaina 50c
- 525—Aušros Sunus, keturių veiksmų drama. Lošime dalyvauja keturios moteris ir penki vyrai. Puslapių 147. Kaina 80c
- 526—Raistas, apysaka, antra laida Lietuviškon kalbon versta iš Angliškų kalbos. Puslapių 353. Kaina \$1.25
- 527—Katriutės Gintarai. Triveiksmis vaizdelis su dainomis ir šokiais. Išvertė M. Grigonis. Puslapių 27. Kaina 15c
- 528—Migla. Vieno veiksmo komedija. Lošime dalyvauja keturios moteris ir vienas bernas. Vertė A. Matutis. Puslapių 20. Kaina 15c
- 529—Puikios Istorijos, Kantri Alena, Motyna, Gudri Mergina ir Vaitas, Pasišventimas Kunigijo, Juokai ir Vargšo Paskutinis Skatikas. Puslapių 40. Kaina 25c
- 530—Vaikų Darbymečiui, gimtinės mokslui. Vadovėlių taisyms ima daug laiko ir darbo. Ligi Vaikų Darbymečiui visos dalybs geriau sutvarktos, išeis nemaža laiko, o tuo tarpu gimtinės mokslui skiriamą dalį leidžiū tiktai truputį apdailinęs, pagerinęs, nes mokykla be panašaus vadovėlio negali išsiversti ir laukti. Parasė J. Murka. Puslapių 319. Kaina \$1.25
- 531—Giedojimų Mokykla. Vadovėlis chorų dirigentams, vargoninkams, giedojimų mokytojams ir mokiniais. Sustatė Kun. Teodoras Brazys. Puslapių 121. Kaina \$1.00
- 532—Dėdės Tomo Trobelė, parasė Harriet Beecher Stowe, dviejų dalių Romanas, kuriame rašytoja nupiešė bausių Amerikos vergų gyvenimą ir tuo prisidėjo prie greitesnio vergijos panaikinimo. Šitas veikalas turėjo nepaprastą pasisekimą, sulaukė labai daug leidimų ir buvo išverstas beveik į visas pasaulio gyvas kalbas. Puslapių 4811. Kaina \$2.00
- 533—Stilistika, vadovėlis literatūros teorijai. Parasė M. Gustaitis. Puslapių 250. Kaina \$2.00
- 534—Dainų Literatūros Vadovėlis. Antras naujai paruostas leidinis. Parasė M. Biržiška. Puslapių 101. Kaina 75c.

- 535—Istorija Septynių Mokintojų. Išleidimas trečias. Puslapių. Kaina 50c
- 536—Kękštų Simas, Ukiška Apysaka. Parasė Menaitis. Puslapių 26. Kaina 10c
- 537—Kur mus Išganymas. Iš visur surinkta medega mūsų programui. Parasė P. Daujotas. Puslapių 118. Kaina 15c
- 538—Apsakos, Paskutinė Ašara, Geras Žmogus, ar nematei; Kerstas ir Kol Saulė Patekės. Parasė Kazys Puida. Puslapių 237. Kaina .. 75c
- 539—Katalikų Tikyba sulig Apaštalu Sudėjimo, arba dogmatinės katalikų tikybos išdestymas toka eile, kokia stambausiosios tiesos yra sumtos į Tikū Dievą Tėvą. Parasė Kun. Pranciškus Bucys. Puslapių 215. Kaina \$1.00
- 540—Mastomoi Pasišyba, tipų Pasišybos pagrindu. Parasė O. Seining. Puslapių 57. Kaina \$1.00
- 541—Emigracija. Iš darbininkų gyvenimo paveiksėlis. Parasė J. Šliuburs. Puslapių 47. Kaina 20c
- 542—Ethnologija arba mokslas apie žemės tautas. Sutaisė Šernas. Puslapių 60. Kaina, be aparų \$2.75, su aparais \$4.00
- 544—Ganyne siėktos viespatavimo Lietuvoje. Parasė Dr. Jonas Šliupas. Puslapių 552. Kaina \$1.50
- 545—Zodynas, Lietuviškai—Angliškai ir Angliškai—Lietuviškai. Parasė A. Lašis. Puslapių 885. Kaina \$15.00
- 546—Kankvedis Anguskos Kalbos. Sutaisė J. Laukis. Puslapių 310. Kaina \$2.50
- 547—Tikejimų Istorija, su paveikslais; pilna apvalgų tikybų visų tautų: Činų, Japonų, Egipėnų, Semitiskųjų tautų, vidurnėję Azijoje, Zydų, Turkų, Indusų, Persų, Grekų, Kymionų, Slavų, Lietuvių, Germanų ir Keltų. Vertė iš rusų kalbos J. Laukis. Puslapių 1086. Kaina \$7.50
- 548—Šventųjų Gyvenimai. Išsų Metų. Dalis pirma. Antras papildytas leidimas: sausio, vasario, kovo, balandžio mėnesio, Puslapių 302. Antra dalis, papildytas leidimas: gegužės, birželio, liepos, rugpiucio mėn., puslapių 304. Trečia dalis, antras papildytas leidimas: rugsejo, spalio, lapkričio ir gruodžio menuo. Puslapių 327. Kraclautas A. Damoravskas. Kaina \$3.00
- 549—Musų Naujoji Literatūra ir Poezija (1904—1923). Tomas I 400 puslapių. Dalis pirma — Dailioji Literatūra. Tomas II 768 puslapių. Dalis antra — specialioji Literatūra. Parasė A. Jaks-tas. Kaina \$6.00
- 550—Iš Gyvenimo Vėlių bei Vėlinių. Surinko Dr. J. Rasinavičius. Puslapių 386. Kaina \$2.50
- 551—Lietuviškos Pasakos, įvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalis pirma. Puslapių 280. Kaina \$2.00
- 552—Granatų Pavėsyje. Įvairios pasakos yra šitos knygos. Išvertė Kazys Puida. Puslapių 159. Kaina 40c
- 553—Istorija Abelna. Dalis pirma. Puslapių 497. Surasė D-ras A. Bacevičius. Kaina \$1.50
- 554—Vainikai, Naujesniosios poezijos Antologija. Yra Biografija visų didžiū raštinnkų. Parasė K. Binkis. Puslapių 230. Kaina .. \$1.50
- 555—Iš po Rudelio Kalavijo Apysaka ir Kajimas Apysaka. Vertė lietuviskon kalbon V. Stagoras. Puslapių 256. Kaina \$1.00
- 558—Duonelaicio Kaštai. Mokykloms, parinko paaiškin. Pirmoji dalis, ištraukos ir priedai; Antroji dalis: Duonelaicio gyvenimas, raštai ir kalbos paaiškinimai. Puslapių 1117. Kaina \$1.00
- 556—Dievo Žaigždė. Istoriska iš Kristaus laikų apysaka pagal Vallaco veikalą "Ben-Hur". Puslapių 210. Vertė lietuviškai Karolius Vairas. Kaina \$1.00
- 557—Septyni Senojo Pasaulio Stebuklai. Vertė K. S. Karpavičius. Puslapių 184. Kaina \$1.00
- 559—Pasakėles. Labai gražios, ypatingai vaikūciams. Parasė Pr. Mašiotas. Puslapių 55. Kaina 35c
- 560—Musų Senovė. Zurnalas Lietuvos Istorijos medžiagai rinkti. Parasė Red. Juozas Tumas. Puslapių 515. Kaina 50c
- 561—Kas daryti kad Sveiki Butume ir Ilgai gyventume. Vertė iš lenkų kalbos D-ras A. Vileišis. Puslapių 42. Kaina 25c
- 562—Lietuvos Istorija, vadovėlis prademosioms mokykloms. Su paveikslėliais ir žemėlapiu. Parasė Frano. Puslapių 92. Kaina 50c
- 563—Kainas, su paveikslėliais. Parasė Vaizgantas. Kaina 25c
- 564—Lietuvių Rašybos Vadovėlis. Ketvirtasis Leidimas. Parasė Liudas Gira. Puslapių 78. Kaina 50c
- 565—Lietuvių kalbos vadovėlis trečio ir ketvirto kalbos mokslo laipsniai, antroji laida. Parasė J. Murka. Puslapių 291. Kaina 75c
- 566—Sodižaus Teatras, patarimai sodižaus vaidintojams. Parasė Brun-dalas. Puslapių 99. Kaina 80c
- 567—Iš Tamsios Praeties į Sviesią Atetiį. Pasakojimai iš žmonių kultūrinės istorijos. Parasė N. Rubokinas. Puslapių 220. Kaina .. \$1.00
- 568—Lietuvių Kalbos Sintaksė. Rygiškių Jono sintaksės turiniu naudodamasis. Parasė P. Klimas. Puslapių 51. Kaina 35c
- 569—Senovės Istorijos vadovėlis. Yra labai naudinga knyga visiems. Išvertė iš Rusų kalbos J. Norkus. Puslapių 187. Kaina \$1.75
- 570—Vidurinių Amžių Istorija. Šis vadovėlis naudojamas Lietuvos mokyklose. Yra labai naudingų daiktų šitam vadovely. Su paveikslais ir žemėlapiais. Vertė P. Lastienė. Puslapių 179. Kaina \$1.75 daikto šitam vadovely. Ir yra jame paveikslai ir žemėlapių. Vertė P. Lastienė. Puslapių 179. Kaina \$1.75
- 571—Gyvenimas Genavaitės, pamokinanti ir labai pajudinanti apysaka iš senovės laikų. Antra laida. Puslapių 225. Kaina 50c
- 572—Jaunieji Skriauja, medžioklės piešinys. Vertė Kazys Puida. Puslapių 309. Kaina \$1.00
- 573—Lietuva, pavasari, vasara, rudenį ir žiemą. Prankintieji skaitymeliai iš lietuvių raštijos apie Lietuvos metalaikus ir jų dalis. Sutaisė Liudas Gira. Puslapių 124. Kaina 60c
- 574—Paslaptys Magijos bei Spiritizmo, šviejosios mokslo pagal svetimus šaltinius. Vertė J. Laukis. Puslapių 262. Kaina \$1.00
- 575—Jaunoji Lietuva, poezija. Parasė J. Marionis. Puslapių 131 Kaina 80c.
- 576—Ks. Vanagėlio Raštai, su autoriaus portretu ir trumpa jo Biografija. Puslapių 189. Kaina 90c
- 577—Esmaičio Sakalėlis. Labai gera ir graži knyga, ypatingai maziem-vaikam. Puslapių 148. Kaina 65c
- 578—Geografija arba Žemės Aprašymas. Sutaisė Šernas. Puslapių 467. Kaina \$2.00, su aparais \$3.00
- 579—Kultūros Istorija. Trijosie knygos, su daugeliu paveikslų. Strengė J. A. Chmieliauskas. Puslapių 505. Kaina \$4.50
- 580—Mergaitės Išėjusios į Moteris, apysaka. Vertė Pr. Kvietauskas. Kaina \$1.00
- 581—Organinė Chemija. Pamatinės Žinios. Parasė V. Ruokis. Puslapių 384. Kaina \$3.00
- 582—Sveikata arba tiesus ir trumpas kelias į sveikatą. Pamatinis pradinėms mokykloms ir plačiajai laudžiai žinynas. Sutaisė Dr. A. L. Graičiunas. Puslapių 339. Kaina \$2.50
- 583—Iš Kelionės po Europą ir Aziją. Labai interesinga knyga. Parasė Julij Pranaičiūtė. Puslapių 370. Kaina \$2.50
- 584—Istorijos Išnyusių Europos Tautų Dalyvavusių Didžiojo Karė. Parasė M. Avietinaitė. Puslapių 193. Kaina su aparais \$2.50
- 585—Raganų (Monininku) knyga su paveikslais. Puslapių 168. Kaina aparais \$1.50
- 586—Rytojūn Bežurint. Puslapių 174. Kaina 50c
- 587—Tiesybiu Teisės, išaiškina apie vargą, pavydą, meilę, vagystę ir džiaugsmą. Parasė Jonas
- 588—Apsakos apie Paskutinę Ašarą, Kerštą ir, Kol Saulė Patekės. Parasė Kazys Puida. Puslapių 237. Kaina 75c
- 589—Fizika, dalis pirma Mechanika. Parasė Inž. K. Šakenis. Puslapių 182. Kaina \$3.00
- 590—Lietuvių Tauta, senovėje ir šiandien. Parasė J. Šliupas, M. D. Puslapių 462. Kaina \$2.50
- 591—Dainavos Šalies Senų Žmonių Padavimai. Parasė Vincas Krėvė. Puslapių 152. Kaina \$1.00
- 592—Zemaitės Raštai, trys tomai. Parasė A. Bulotas. Puslapių 1,029. Kaina \$5.50
- 593—Vargų Mokykla, labais graži vaikūciams. Puslapių 206. Kaina .. \$1.25
- 591—Moteris, jos gyvenimo srytis ir jos paslaptis su paveikslais. Išvertė P. N. Puslapių 78. Kaina \$1.00
- 595—Kada ir kokiu budu svietas sustvėrė, labai naudinga knyga. Vertė Jonas Ilgandas. Puslapių 140. Kaina 75c
- 596—Etika, mokykloms vadovėlis. Parasė K. J. Skruodyš. Puslapių 130. Kaina \$1.00
- 597—Gyvyliu Protas, del geresnio apspazinimo su įvairiais gyvuliais ir jųjų proto išvystymu, linkim perskaityti šia moksliška knyga. Lietuvių kalbon išvertė Juozas Laukis. Puslapių 212. Kaina \$1.25
- 598—Albumas, Lietuviškos parados Paryžiuje 1900 metuose. Teksta surasė Kun. J. Žilinskas. Kaina \$1.00
- 599—Laisvosios Minties Albumas. Serija Pirma. Kaina 50c
- 600—Vakarų Daktaras, nauja daktariška knyga su dviem šimtais receptų. Išgyk tuojau sutappysi pinigų. Parasė Dr. A. J. Karalius. Puslapių 177. Kaina \$2.00
- 601—Lietuvos Kariuomenė, su kariškais paveikslais, dainomis ir istoriškais aprašimais. Parasė Karininkas Ladislavas Natkevičius. Puslapių 176. Kaina apararuose \$2.00
- 602—Lietuvos Istatymai, Sistematizuotas įstatymų instrukcijų ir sąskų rinkinys. Yra surinkęs teisininkas A. Merkys. Redegavę Vyrtausiojo Tribunolo Pirmininkas A. Kriščiūkaitis. Puslapių 1081. Kaina \$1.00
- 603—Vilniaus Albumas su Lietuvos Istorija. Kaina \$2.00
- 604—Pamokslai be Kunigjo. Puslapių 214. Parasė J. Gerutis. Kaina \$1.25
- 605—Vakarų Europos Literatūros Istorija. Išvertė iš rusų kalbos. Puslapių 294. Kaina \$1.50
- 606—Istorija, klasių kovos Amerikojė. Parasė A. Bimba. Puslapių 608. Kaina \$2.00
- 607—Amerikos Istorija, nuo atradimo, ir dar prieš atradimo jos, iki šiandieniniam laikui. Puslapių 364. Kaina \$1.50

Amerikos Lietuvis Knygnas,
14 Vernon Street,
Worcester, Mass.

Vietos žinios

ANTANAS KISIUNAS — PASIŽYMĖJĘS SPORTININKAS

Mažai worcesteriečių težino kokių atsižymėjusių lietuvių jaunuolių yra tarp jų. Ypač kada jų pavardės yra paprastai iškraipytos, kad net patys lietuviai studentai kurie mokinasi tose pačiose mokyklose dažnai tik per didelį gilumą sužino, jog jų draugas yra tos pačios tautos.

Antanas Kišiusas iš Easthampton, Mass., mokinasi Worcesterio Akademijoje jau kelintas metas. Kada įstojo į šią mokyklą, atletų vedėjas paėmė jį savo globon ir į trumpą laiką Kišiusas tapo vienu iš žymiausių sportininkų tarp mokyklų. Jisai yra gavęs daugiausia punktų kuko ir diskos mėtimoje, aukštį šokime, futbolo lošime ir bėgime.

Šiais metais jį išrinko Akademijos futbolo tymo kapitonu, nes per visą laiką pasižymėjo kaip gabus futbolininkas. Jisai savo pasižymėjimais atletų srityje

laimėjo daug dovanų ir atnešė daug garbės tai mokyklai kur mokinasi ir ruošiasi stoti į universitetą.

Antanas Kišiusas teiggi aukštai stovi moksle ir ketina įstoti į Pietinės Californijos universitetą kitą pavasarį, kad užbaigtų Akademiją. Kišiusas pats sau užsikirba, kad galėtų išeiti mokslus. Vienas iš jo vyresniųjų brolių jam pabelgsta. Jisai nuo pat jaunystės užsikirba pinigų mokslui. Išėjęs antrus metus Easthampton aukštesnėje mokykloje, jis per metus dirbo audenyčioje. Paskui į rudenį sugrįžo mokytiis ir kada tik turi liuso laiko jis dirba kontraktoriaus įvairose vietose, Mt. Greylock ir Worcesterio. Nesibijo sunkaus darbo bile atsiekty savo tikslą išeit aukštus mokslus. Tai yra jaunuolis tikros lietuviško stipraus būdo, kuris kada nors bus garbė Lietuvai.

Mažai worcesteriečių težino kokių atsižymėjusių lietuvių jaunuolių yra tarp jų. Ypač kada jų pavardės yra paprastai iškraipytos, kad net patys lietuviai studentai kurie mokinasi tose pačiose mokyklose dažnai tik per didelį gilumą sužino, jog jų draugas yra tos pačios tautos.

Antanas Kišiusas iš Easthampton, Mass., mokinasi Worcesterio Akademijoje jau kelintas metas. Kada įstojo į šią mokyklą, atletų vedėjas paėmė jį savo globon ir į trumpą laiką Kišiusas tapo vienu iš žymiausių sportininkų tarp mokyklų. Jisai yra gavęs daugiausia punktų kuko ir diskos mėtimoje, aukštį šokime, futbolo lošime ir bėgime.

Šiais metais jį išrinko Akademijos futbolo tymo kapitonu, nes per visą laiką pasižymėjo kaip gabus futbolininkas. Jisai savo pasižymėjimais atletų srityje

M. Tumosaitės ir J. Mačinsko Sutuoktuvės

Marijona Tumosaitė ir Juozas Mačinskas susituokė, šv. Kazimiero bažnyčioje, trečiadienio ryte. Pamerė buvo Margarjeta Mačinskaitė, jaunojo sesuo ir pabrolis buvo Vincas Mačinskas, jaunojo giminaitis. Po sutuoktinių iškilnių bažnyčioje įvyko puota jauniosios namuose. Nauja porėlė išvyko kelionėn ir sugrįžę apsigyvens Worcesterio.

Jaunų Ukininkų Rengiamieji Šokiai

Ukininkų sunų ir dukterys susirinko į Hardwick'o miestelio svetainę penktadienio vakare, gegužės 13-tą dieną ir ten linksmai pašoks. Kazimieras Matusėvičius, darbštus jaunuolis smarkiai darbuojasi, kad būtų kuo didžiausias pasisekimas ir

Juokų Vakarai

A. L. R. K. Moterų Sąjungos 69-ta kuopa rengia juokų vakarą, sekmadienį, gegužės 15-tą dieną, 1932 metuose. Vakarai prasidės 7:30 valandą vakare, Aušros Vartų parapijos svetainėje, nr. 15 Highfield kelias. Tai bus vienas iš linksmiausių rengimų kuriame bus paminėta ir Motinos Diena. Iš priešasties, kad ana Moterų Sąjungos kuopa rengė margumynų vakarą Motinos Dienoje sekmadieni pareitą, 69-ta kuopa rengia savo paminėjimą savaitę vėliau. Programas susidės ir gabiausių artistų ir mėgėjų. Visi kviečiami atsilankyti.

VIENINTĖLĖ WORCESTERIO LIETUVIŲ LAIVAKORČIŲ IR PINIGŲ SIUNTIMO AGENTURA

Parduodam laivakortes keliaujančioms į Lietuvą ir atgal. Pagelbėsime išgauti Pasus, Vizas, Sugrįžimo Leidimus, Afideivitus ir įvairius kitus dokumentus. Siunčiam pinigus Lietuven Doleriais arba Litaais. Visus viešminštus reikalus atlieka Jums Juzė Leonaitė, viena iš prityusių lietuvių, kuri pati neseniai važinėjo Europoje ir žino visas kelionės smulkmenas. Galit užtvirtinti svarbius dokumentus Notary Public antspaudo. Kam eit pas svetintaučius, ar pe stubas landyt pas bile kokį agentą, kuomet jūs galit kreiptis į tikrą, autorizuotą agentūrą—pas saviškis, kur gausit daug geresnį patarnavimą ir savo prigimtoje kalboje. . . Tel. 5-1094

Amerikos Lietuvis Agentura,
14 Vernon St., Worcester, Mass.

Žmonės Mėgina Sumažinti Taksas

Kas savaitę dabar įvyksta piliiečių susirinkimai įvairose miesto srityse pasitart kaip galima sumažinti taksas. Trečiadienio vakare įvyko taksų mokėtojų susirinkimas Fairview svetainėje and Grand View alėjos. Susirinkimo pabaigoje, nutarta, kad žmonės kurie moka taksas šiame mieste dalyje prisidėty prie Worcester taksu Mokėtojų Sąjungos. Tarpe kalbėtojų buvo Maurice Keidy, vietinis žymūs nuosavybių agentas ir adv. G. R. Stobbs, kurie kalbėjo apie abelną gerbuvio stovį šiame mieste. Ypač paskutinis tvirtino, kad miestas turi sumažinti išlaidas, kad žmonėm būtų mažesnes taksos. Kadangi dabar žmonės mažai dirba, negali išmokėti už išnuomotas gyventvietas, tai ir namų savininkams sunku išmokėti taksas. Šiam tikslui įvyko kitas susirinkimas Amerikos Pieno ir Drato kompanijos pietinės dirbtuvės saleje, ketvirtadienio vakare.

Mirė Julijonas Vaitkevičius

Julijonas Vaitkevičius, 59 metų, mirė sekmadienio po pietų Memorial ligoninėje po ilgos ligos. Jisai per trisdešimt metų buvo Worcesterio dailės muzėjaus mokyklos prižiūrėtojas. Jisai palieka savo žmoną Magdaleną; keturius vaikus Julijoną, Albertą, Pranciškų ir Emiliją; du brolius Antaną ir Alijošų Lietuvių; ir dvi seseris Alėsę Vaitkienę Worcesterio Petronėlę Rimkienę Lietuvoje. Laidotuvės įvyko trečiadienio ryte, gedulindomis pamaldomis šv. Kazimiero bažnyčioje 9:30 valandą ryte. Palaidotas Notre Dame kapinėse.

Lietuvis Išlaužė Kaimin-kai Koją

Petras Kapustas, 27 metų nuo 80 Water gatvės, buvo suareštuotas už užpuolimą ir sumušimą. Teismas įvyko pirmadienį, bet kadangi Marė Zaveckienė negali dar vaikščioti, galutinas užbaigimas įvyks gegužės 24-tą dieną, distrikto teisme. Marės Zaveckienės koja dar neišgijo, tai teismas lauks kol ji galės palydyti prieš savo užpuoliką ir papasakoti kaip įvyko.

Gegužinis Išvažiavimas

Rengia S. P. Draugija sekmadienį, geg. 22 d. kaip 1 po pietų ir tęsis ligi vėlumos, ant Bulevičiaus Ukės, North Rutland, Mass.

Bosai išeis kaip 12:30 po pietų nuo kiubuo svetainės, 12 Vernon gatvės. Kaina į abidvi puses tik 35 centai, mažiems dykai. Pietus bus pagaminti iš keptų ir virtų žuvii.

Jei tą dieną lytų tai piknikas įvyks 5d. birželio, 1932 metais.

Lietuviai Tėmykite!

Kurie nori gauti puikų patarnavimą, skanius ir šviežius valgius užėikite į Empire Beef krautuvę, 97-103 Millbury gatvės. Čia rasite šviežios mėsos, įvairių daržovių ir vaisių ir visokių valgių. Juozas Gaidys yra šios krautuvės prižiūrėtojas ir dar keturi lietuviai ir dvi lietuvaitės yra prisirengę patarnauti kuo mandagiausiai. Šioje krautuvėje perkant galima ir susitaupyti. Pradedant šią savaitę visi kurie ateis gaus knygtę ir kurią galės lipint taupymo ženklelius. Kurie priliaps vieną knygtę šių markučių gaus brangių dovanų. Užėikite ir sužinokite apie smulkmenas.

Kazimiera Lukošienė Mirė

Kazimiera (Račkutė) Lukošienė buvo palaidota pirmadienį, laidotuvės įvyko iš jos namų 169 Grafton gatvės ir šv. Kazimiero bažnyčioje, 8-tą valandą ryte įvyko gedulingos pamaldos. Ji buvo palaidota Notre Dame kapinėse. Ji palieka dvi dukteris Juozapiną ir Izabelę; du sunu Joną ir Vytautą; tėvą Praną Račkų; broją Kazimierą ir seserį Prancišką Pučinskienę, visi gyvena Worcesterio.

NAUDOTI PIANAI
Nuo \$25. ir Aukščiau

PLAYER PIANAI
Už Žemą Kainą \$195

VIKTROLOS
NUO \$10. IR AUKŠČIAU

RADIO
UŽ NUPIGINTAS KAINAS

LENGVUS ISMOKĖJIMAI

Kreipkitės šiuo adresu:

M. Steinert and Sons
308 MAIN GATVĖS,
Worcester, Mass.

TIKRAS LIETUVIŠKŲ BICIŲ

MEDUS

Šitą pavasarį dar tiktai išimtas iš bičių. Aš galiu gvarantuoti kiekvieną šio medaus lašelį, kad aš pats išėmiau iš avilių. Mano bičių medus kas metai gauna pirmutinį laimėjimą. Mokestis su pristatymu:

Už stiklinę medaus kvortą \$1.00
Už galioną \$3.75
ir Koriukas Dovanai

Galit ypatiškai kreiptis arba užsakymus del persiuntimo paduoti sekanciu adresu

AMERIKOS LIETUVIO
KNYGYNAS
14 Vernon St. Worcester, Mass.

Ona Zakarevičienė Mirė

Ona Kučioniutė Zakarevičienė, 45 metų, mirė penktadienio popietę. Ji palieka savo vyrą Martyną; viena sunų Boleslovą; dukterį Janiną; broją Simoną Kučionį; tris seseris, A. Stepčinskienę, J. Belevičienę Lawrence ir S. Klimienę Lietuvoje. Laidotuvės įvyko pirmadienio ryte, 10-tą valandą, su bažnytinėmis apeigomis, šv. Kazimiero bažnyčioje. Palaidota Notre Dame kapinėse.

DIDYSIS LIETUVIŠKAS SAPNININKAS

JAU GATAVAS. Visi knygnai, knygų krautuvės bei pavieniai siuskite užsakymus tuojau. Didysis Lietuviškas Sapnininkas yra papuoštas šimtais paveikslų. Savyje talpina 150 didelio formato puslapių, kuriuose aiškiai išguldo ir atspėja kiekvieną nors ir nepaprastai sapną. Prie Sapnininko emad ir kiti Laimės Spėjimo Aprašymai.

Sapnininko kaina 75c.

Užsisakant daugiau egzempliorių duodame nuosimtį. Pinigų siuskite Money Order arba doleriais.

A. L. Knygynas

14 Vernon St., Worcester, Mass.

LIETUVIAI! SKAITYKIT IR PLATINKIT AMERIKOS LIETUVIŲ

PRANEŠIMAS

D. Mžeika suėjo į biznį su senu draugu J. Jonačiu. Dabar jiedu laikys barzdaskutyklą atdara nuo 8 val. ryto, iki 8 val. vakare, o šeštadieniais iki 11 val. vakare. Kviečiame visus savo draugus ir pažįstamus atlankyti mus šiuo adresu: 26 Ward St. Kainos už patarnavimą pasilieka tos pačios:

Plaukų kirpimas 35
Vaikams 25
Barzdos skutimas 25

Vienintelė Lietuviška Vaistinė Worcesterio

Kur lietuviai gali gauti visokias gyduoles — palaikymui geros sveikatos — žolių ir šaknų vaistams; kitų visokių vaistų ir Patarnimų lietuvių kalboje.

ISPILDOME VISUS GYDYTOJŲ RECEPTUS
Jei reikia atvažiuojam paimti ir nuvežam į namus.

TELEFONAS DIAL 3-9901

COMMUNITY DRUG STORE
RECEPTAMS VAISTINĖ

JUOZAS SOOTKOOS, Registruotas Vaistininkas
360 Millbury Gatvės Worcester, Mass.

PER 15 METŲ
žymiausias Darbo Žmonių Dentistas

Didžiausia Darbininkams Dantų Taisymo Praktika Worcesterioje. Virš 40,000 pacientų.

DANTŲ IŠTRAUKIMAS

Be Skausmo.... \$1.00

PREMIER Dantų Setas... \$19.50

Sudaužytų Pleitų Sutaisyimas

Dantų Valymas—\$1.00

Daktaras Frederick Brown

418 MAIN GAT.

arti Pleasant ir Main g.

Virš Waldorf valgyklos

Mačionio Pranešimas

SAVO SENIEMS DRUGAMS TEIPPAT IR NAUJIEMS

Pranešu savo seniems ir naujiems kostiumieriam, kad aš kiek laiko atgal pardaviau savo barberne, kurioj aš dariau patarnavimą per 12 metų. Išvažiavau į Lietuvą aplankyti tėviškės. Teippat pargyžės dirbau puikiausioje barberneje visame Worcesterio. O dabar vėl sugrįžau ant Millbury gatvės ir atidariau pirmos klesos barberne. Mes duodame puikų patarnavimą švelnaus skutimo ir plaukų kirpimo vyram, merginom ir vaikam už numazintą kainą. Teippat turiu parvežęs yokiškų labai gerų britvų. Kas norės pasipirkt malonėkit ateit, nes kaina pigi. Prašom atsilankyti pas mane.

M. Mačionis
44B MILLBURY GATVĖS
WORCESTER, MASS.

MES "Graboriai ir Balzamuotojai" Prie Darbo Visada Dieną ir Naktį

WAITEKUNAS J. IR WAITE
N. C. KOMPANIJA
122 Gold St. Worcester

A. Žiugžda

Lietuvis Meistras ir Maliorius
Statom garadžius. Taisom stogus. Pristatom namam pjažius ir patys planus padarom. Maliovojam namus išlauko ir vidaus pusės. Pleisteruojam lubas. Iđedam grindis, duris, langus, ir abelnai iš senų namų padarom naujus ir kiek vienam už prieinamą kainą. Kreipkitės:
98 Ward Street
Worcester, Mass.

NAMAS Sutinku Mainyt Ar Parduot

Trijų gyvenimų moderniškas namas, 25 Barclay gatvės yra del mainymo ar pardavimo. Sutinku mainyti su mažą vieta ar uke ar namuku, kas nebūtų. Kreipkitės—
25 BARCLAY STREET
pirmas aukštas.
(20-22)

PERKAME

Lietuvos Laisvės Paskolos Bonus

Kreipkitės—

AMERIKOS LIETUVIO KNYGYNAS

14 Vernon St. Worcester, Mass.

Nebus Daugiau UŽKIETĖJIMO DUJŲ SKILVYJE, ŠIRDIES PIKTUMO

Greitą Pagelbą Naudojant Pepsinic Seltzer

Rašyk PEPSINIC SELTZER CO. Worcester, Mass. GAUSI SAMPELĮ DYKAI

Ben. Mendelsohn ADVOKATAS

390 Main St. Room 931-932
Worcester, Mass.
Tel. 5-3865 Res. 2-8784

Dr. C. Zekus

LIETUVIS DENTISTAS
4 Lafayette St., Worcester
Salia Dr. Puskunigio

Namų Daktaras

Vienintelė lietuvių kalboje daktariška knyga su receptais, parašyta Dr. A. Karaliaus. Rasite didelę daugybę receptų ir pamokinių kaip susirgus išsigydyti be daktaro. Nusipirkę tą knygą už \$2.00, jūs sutapsysite keletą šimtų dolerių.

Svarbi knyga moterims. Aprašymai, kaip išsigydyti nuo visokių moteriškų ligų. Rasite apie 200 receptų. Nusinešus tą knygą į bile vieną "drugstore", gausite vaistų. Ypatingai moterys, ras sau daug sveikatos "Namų Daktaro" knygoje.

Skubėkite su užsakymais. Knyga parsiduoda gerai ir išsibaigus laidai, ji kainuos brangiau. Dabar jos kaina apdaruose \$2.00. Reikalaukite

AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon St. Worcester, Mass.

NAUJAS RANKINIS GRAFAFONUS

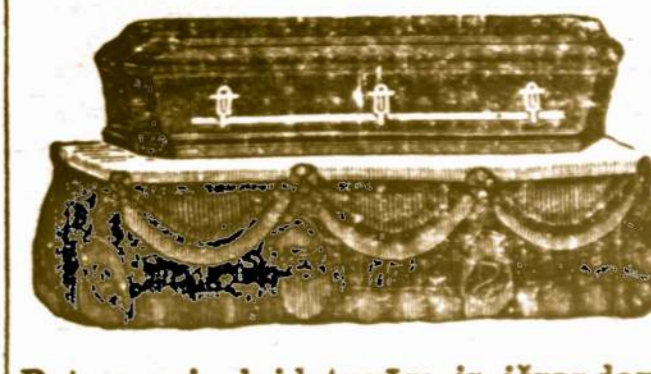

Šis rankinis grafafonas atstoja patelį. Jo balso kombinacija ta didi kaip ir mokėtum \$100. Mes negiriam ir nemanom girt tokio daktro, kuris pats už save kalba. Viską ką mes galim pasakyt, tai pakviest jus bile dieną ir mes jums pademonstruosim už dyką. Jis yra tinkamas kaip name taip ir pasimtu su savim del bile kurių pramogų, kaip orkestros pavaduotojų, nes jame tilpsta į pustuzinis rekordų. Važiudami Lietuvon ant vokacijų, jeigu pasiimtumet su savim šį grafafoną, tai tikrai puikiai praleistumet laiką pas savuosius prie Amerikoniškos ir Lietuviškos muzikos. Jų kainos nuo \$25 iki 50 dolerių.

AMERIKOS LIETUVIS

14 Vernon St. Worcester, Mass.

Motiejus A. Čivinskis GERIAUSIS LIETUVIS GRABORIUS

Patarnauju laidotuvėm ir išrandavoju automobilius įvairiems reikalams už prieinamiausią kainą.
Tel. 5-5898